

RAPORT Z WIZYTACJI

(profil praktyczny)

dokonanej w dniach 7-8 październik 2017 r.

na kierunku „logistyka”

prowadzonym w Kolegium Nauk Technicznych

Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy

Warszawa, 2017

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	7
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	9
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	9
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	15
Dobre praktyki	16
Zalecenia	17
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	17
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	30
Dobre praktyki	33
Zalecenia	33
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	34
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	34
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	40
Dobre praktyki	40
Zalecenia	40
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	40
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	41
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	45
Dobre praktyki	45
Zalecenia	45
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	45
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	47
Dobre praktyki	47
Zalecenia	47
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	47
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	47
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	48
Dobre praktyki	49
Zalecenia	49

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	49
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	49
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	53
Dobre praktyki	53
Zalecenia	53
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	53
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	53
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	56
Dobre praktyki	56
Zalecenia	56
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	56
Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część II - ocena losowo wybranych dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. inż. Janusz Uriasz, członek PKA
członkowie:

1. dr hab. Wojciech Downar – ekspert PKA
2. dr hab. inż. Anna Stelmach – ekspert PKA
3. dr inż. Waldemar Grądzki – ekspert pracodawca
4. Izabela Kwiatkowska-Sujka – ekspert ds. postępowania oceniającego
5. Przemysław Ogórek – ekspert ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku „logistyka” prowadzonym w Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2017/2018. Dotychczas PKA nie dokonała oceny na kierunku „logistyka” prowadzonym w Bydgoszczy.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez władze Wydziału. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni oraz Wydziału, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, pracownikami Wydziału, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za prowadzenie kierunku studiów, praktyki, a także z przedstawicielami Samorządu Studentów, Biura Karier. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej i socjalnej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	Logistyka
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne/Niestacjonarne
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk technicznych (liczba pkt. ECTS 60%) Obszar nauk społecznych (liczba pkt. ECTS 40%)
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	<i>Dziedzina nauk technicznych</i> <i>Informatyka,</i> <i>Transport,</i> <i>Mechanika,</i> <i>Dziedzina nauk ekonomicznych</i> <i>Nauki o zarządzaniu,</i> <i>Ekonomia</i>
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	VII semestrów studiów na studiach inżynierskich VI semestrów studiów na studiach licencjackich <u>Pkt ECTS na studiach inżynierskich:</u> Studia stacjonarne: 214 Studia niestacjonarne: 214 <u>Pkt ECTS na studiach licencjackich:</u> Studia niestacjonarne: 184
Wymiar praktyk zawodowych/liczba godzin praktyk	Profil praktyczny – 480 godzin (12 tyg.) <i>Kompetencje pracownicze – 160 godz.</i> <i>Praktyki branżowe (licencjat) po IV i V sem. – 320 godz.</i> <i>Praktyki inżynierskie - po IV i V sem. – 320 godz.</i>
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	<u>Specjalności na studiach inżynierskich:</u> 1) logistyka w przedsiębiorstwie 2) logistyka w transporcie Studia stacjonarne i niestacjonarne <u>Specjalności na studiach licencjackich:</u> 1) transport, spedycja, logistyka (TSL) 2) logistyka międzynarodowa

	Studia niestacjonarne	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Studia pierwszego stopnia – inżynier/licencjat	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	12	
Liczba studentów kierunku	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
	34	92/21
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	Studia pierwszego stopnia	Studia drugiego stopnia
	104,2	-

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	Zadowalająca
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Uczelnia w zakresie kryterium 1: koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią dokonała zmiany odniesienia kierunkowych efektów kształcenia usuwając w ten sposób istniejące niespójności, dokonała zmian polegających na wypełnieniu pełnego zakresu efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, uzupełniła program studiów o przedmiot „Podstawy techniki”, który realizuje brakujące treści z zakresu fizyki, chemii i mechaniki, dostosowała nazwy specjalności do uzyskanych efektów kształcenia. Podjęte działania usunęły stwierdzone uchybienia stąd zaistniały przesłanki do wydania oceny w pełni dla tego kryterium.

Uczelnia w zakresie kryterium 2: program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia wprowadziła egzaminowanie w siedzibie uczelni efektów kształcenia uzyskiwanych poprzez platformę elearningową, oddzieliła zaliczenie pracy zawodowej w poczet praktyk od uznawania efektów uczenia się spoza systemu edukacji, zmieniła organizację roku w ten sposób aby studia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym były realizowane jako odrębne programy, opracowała standard pracy inżynierskiej. Podjęte działania usunęły stwierdzone uchybienia stąd zaistniały przesłanki do wydania oceny w pełni dla tego kryterium.

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Zauważa się jednocześnie, iż opracowanie standardu pracy inżynierskiej nie gwarantuje uzyskania właściwego standardu pracy inżynierskich. Niezbędne są działania następne.

Uczelnia w zakresie kryterium 7: infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia podjęła działania w celu uzupełnienia braku laboratoriów o profilu technicznym pozwalających na poznanie zjawisk fizycznych w układach mechanicznych. W tym celu podpisała umowę z miastem Bydgoszcz na najem laboratorium fizycznego w Zespole Szkół Mechanicznych. Laboratorium to będzie wykorzystywane w procesie dydaktycznym. Podjęte działania usunęły stwierdzone uchybienia stąd zaistniały przesłanki do wydania oceny w pełni dla tego kryterium.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1.Koncepcja kształcenia

1.2.Prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku studiów

1.3.Efekty kształcenia

1.1.

Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy (dalej WSG) jest niepubliczną szkołą wyższą, działającą od 1999 roku. W strukturze Uczelni, w jej siedzibie w Bydgoszczy, działają 3 jednostki podstawowe (Kolegia) oraz 2 jednostki organizacyjne (Kolegia), realizujące zadania naukowo-badawcze. Jedną z jednostek podstawowych (według oceny jednostek naukowych z 2017 r.) posiada kategorię naukową C (Kolegium Nauk Medycznych). Ponadto Uczelnia posiada osiem wydziałów zamiejscowych w Polsce i jeden wydział za granicą.

Podstawową jednostką organizacyjną odpowiedzialną za prowadzenie ocenianego kierunku jest Kolegium Nauk Technicznych, które zostało utworzone 27.02.2017 r. z przekształcenia Wydziału Studiów Stosowanych w Bydgoszczy oraz Wydziału Gospodarki i Techniki w Pile (Uchwała Kolegium Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia 10 stycznia 2017 roku w sprawie przeprowadzenia zmian reorganizacyjnych Uczelni). W roku akademickim 2016/2017 Kolegium Nauk Technicznych prowadziło kształcenie na następujących kierunkach studiów: „mechatronika”, „logistyka”, „informatyka” oraz „budownictwo”.

Misja i strategia rozwoju Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy została określona w dokumencie „Strategia Uczelni na lata 2012-2017”. Założenia strategii zostały również sformułowane na poziomie Kolegium Nauk Technicznych. W misji Uczelni znajduje się stwierdzenie o „najwyższym poziomie teoretycznym i praktycznym oraz przygotowaniu (studentów) do nowoczesnego stylu zarządzania i administrowania, zgodnie ze standardami europejskim” oraz „dostosowanie form oraz treści do lokalnego rynku pracy”. W wizji i misji WSG, zawarto również ideę tworzenia Uczelni w oparciu o tzw. model organizacji uczącej się. WSG kładzie szczególny nacisk na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Strategia Uczelni wyraźnie podkreśla znaczenie przedsiębiorczości w kształceniu (uniwersytet przedsiębiorczy), polegającym na rozwoju przedsiębiorczości akademickiej, rozumianej jako zaangażowanie pracowników i studentów w działalność gospodarczą. W założeniach strategii, Uczelnia stara się wprowadzić formułę produktu edukacyjnego opartego na elastyczności, aplikacyjności oraz uzawodowieniu kształcenia.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku opiera się na powiązaniu edukacji z rynkiem pracy oraz na interdyscyplinarności kształcenia. Kształcenie odbywa się na profilu praktycznym, który realizowany jest m.in. poprzez praktyczne treści przekazywane studentom, jak również udział praktyków (interesariuszy zewnętrznych) w prowadzonych na kierunku zajęciach. Należy podkreślić, że poprzez kontakty z interesariuszami zewnętrznymi Jednostka czyni wysiłki w kierunku dostosowania oferty kształcenia do rynku pracy. Obrany kierunek uprzątnienia i uzawodowienia kierunku jest dobrą alternatywą, zarówno dla studentów, jak i rynku pracy.

Interdyscyplinarność kształcenia przejawia się m.in. w prowadzeniu dwóch ścieżek kształcenia na kierunku „logistyka”: licencjackiej oraz inżynierskiej. Zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia program studiów zawiera aspekty ekonomiczne i techniczne działalności logistycznej. W programie kształcenia ma ścieżkach licencjackiej i inżynierskiej zarówno efekty, jak i treści kształcenia obejmują zagadnienia logistyki ekonomicznej (w tym aspekty efektywności procesów logistycznych) oraz logistyki technicznej (w tym wykorzystanie rozwiązań technicznych i technologii teleinformatycznych w projektowaniu i usprawnianiu fizycznych procesów logistycznych).

Koncepcja kształcenia na kierunku „logistyka” o profilu praktycznym jest zgodna z misją i założonymi celami strategicznymi Uczelni oraz założeniami strategii Kolegium, które zakładają, iż oferta kształcenia będzie posiadała walory rynkowe i projakościowe. Zaznaczyć należy, że Uczelnia prowadzi prace nad aktualizacją strategii, która kończy się z końcem roku 2017 (zarówno na poziomie Uczelni, jak i Kolegium). Dotychczasowy kształt kierunku „logistyka” ma zostać zachowany.

W ocenie koncepcji kształcenia należałoby odnotować brak pełnej zgodności kierunkowych efektów kształcenia z dyscyplinami, do których te efekty są przypisane. Kierunek „logistyka” jest prowadzony w ramach dwóch obszarów: nauk technicznych oraz społecznych. Według informacji zawartych w Raporcie samooceny, potwierdzonych podczas wizytacji, efekty kierunku „logistyka” przypisane są do dwóch obszarów: nauk technicznych, w dziedzinie nauk technicznych w dyscyplinach informatyka, transport i mechanika oraz obszaru nauk społecznych w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinach nauki o zarządzaniu i ekonomia. Efekty kierunkowe ścieżki licencjackiej przypisane są do tych samych obszarów, dziedzin i dyscyplin jak na ścieżce inżynierskiej. Ww. przypisane efektów kierunkowych do obszarów, dziedzin i dyscyplin naukowych określone zostało w uchwale wprowadzającej efekty kształcenia dla kierunku „logistyka” (uchwała Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki z 30 czerwca 2015 r. w sprawie efektów kształcenia dla danego kierunku, profilu i poziomu kształcenia). Według informacji zawartej w zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym Pol-on dla kierunku „logistyka” wiodącymi są dwie dyscypliny: informatyka z obszaru nauk technicznych oraz nauki o zarządzaniu z obszaru nauk społecznych (dostęp do systemu Pol-on 18.10.2017).

Uczelnia prowadzi kształcenia na dwóch specjalnościach na ścieżce inżynierskiej („Logistyka w przedsiębiorstwie” i „Logistyka w transporcie”) oraz na ścieżce licencjackiej („Logistyka międzynarodowa” oraz „Transport, spedycja, logistyka”). Pewne zastrzeżenia budzi nazwa specjalności „Transport, spedycja, logistyka”, ponieważ jest ona bardzo ogólna i trudno zakwalifikować ją jako specjalność w obszarze logistyki, tym bardziej, że nazwa specjalności ma znaczenie szersze niż nazwa kierunku. Potwierdzają to również treści tej specjalności, które obejmują bardzo szeroki zakres zagadnień. Z kolei argumentem uzasadniającym taki profil specjalności jest powszechne funkcjonowanie pojęcia TSL w praktyce logistycznej. Nie uzasadnia to jednak takiej nazwy specjalności.

Plany rozwoju ocenianego kierunku zostały określone w strategii Uczelni. Jako jedno z priorytetowych zadań wskazano kształcenie wysoko wykwalifikowanych twórczych specjalistów (praktyków) dla potrzeb rynku lokalnego (bydgoskiego), regionalnego (kujawsko-pomorskiego) i krajowego. W planach rozwoju koncepcji kształcenia uwzględniono współczesne kierunki rozwoju logistyki oraz potrzeby rynku pracy.

W planach rozwoju kierunku uwzględniane jest zapotrzebowanie otoczenia społeczno-gospodarczego, a w szczególności zgodność programu kształcenia z potrzebami lokalnego rynku pracy i jego korygowanie przy udziale interesariuszy zewnętrznych. Lokalne instytucje publiczne i podmioty gospodarcze, z którymi współpracuje Uczelnia, są powiązane z procesem rozwijania oferty edukacyjnej, a działania z tym związane wynikają ze specyfiki potrzeb lokalnego rynku pracy. Koncepcja kształcenia na kierunku „logistyka” uwzględnia współczesne tendencje i oczekiwania w zakresie zarówno rozwoju systemów informatycznych w logistyce (tworzeniu i rozwój systemów wspomagających zarządzanie w firmach - klasy ERP i CRM), jak też roli i znaczenia logistyki w procesie zaopatrzenia, produkcji i dystrybucji, z uwzględnieniem transportu i magazynowania.

Cele dotyczące rozwoju kierunku zawierają się w obszarach: otwarcia na otoczenie społeczne i gospodarcze, a także na wzmocnieniu kadry dydaktycznej. Widoczny jest dość ścisły związek Uczelni z przedstawicielami wielu lokalnych firm, z którymi Uczelnia zawarła porozumienia o współpracy oraz umowy dotyczące organizacji praktyk zawodowych.

Koncepcja kształcenia na kierunku „logistyka” realizuje cele strategiczne związane z dostosowaniem oferty kształcenia do potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy poprzez m.in. stworzenie możliwości realizacji trzymiesięcznych (480 godzinnych) praktyk zawodowych u lokalnych pracodawców.

W procesie opracowywania koncepcji kształcenia biorą udział interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni. Udział interesariuszy zewnętrznych (przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego) w procesie ustalania i doskonalenia koncepcji kształcenia realizowany jest zarówno poprzez współpracę w ramach wspólnych przedsięwzięć umożliwiającą wymianę informacji, przepływ propozycji oraz doświadczeń jak i bieżące kontakty o charakterze nieformalnym z regionalnymi partnerami przemysłowymi, naukowymi i edukacyjnymi. Współpraca interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych pozwala na realizację jednego z podstawowych celów strategicznych Uczelni, a mianowicie reagowanie na potrzeby otoczenia zewnętrznego i wzmocnienie pozycji rynkowej absolwentów.

Przyjętą przez Uczelnię koncepcję kształcenia na kierunku „logistyka” należy ocenić jako standardową, niewyróżniającą się spośród innych kierunków o podobnych celach i zakresie kształcenia. Dotyczy to kierunkowych efektów kształcenia, które są adekwatne do nazwy kierunku, ale nie zawierają specyficznych cech wyróżniających, świadczących o tożsamości i odmienności kierunku „logistyka”. Podobnie oferowane specjalności, ich nazwy nie są charakterystyczne i w takim lub podobnym brzmieniu często występują w ofercie kształcenia na kierunkach związanych z logistyką.

1.2.

Uczelnia prowadzi prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej, właściwych dla kierunku „logistyka”, a także wykorzystuje wyniki tych prac w opracowywaniu i doskonaleniu programu kształcenia. W realizacji tych celów Kolegium Nauk Technicznych jest aktywnie wspierane przez Kreator Innowacyjności, który jest jednostką podstawową w WSG prowadzącą działalność naukowo-badawczą, dydaktyczną oraz popularyzatorską (w szczególności w zakresie wykorzystywania nowoczesnych rozwiązań w biznesie oraz w edukacji). Kreator współpracuje z przedsiębiorcami przy realizacji projektów

innowacyjnych, a także posiada praktyczne doświadczenie w aplikowaniu o środki unijne w ramach poszczególnych programów operacyjnych (PO): innowacyjnej gospodarki (PO IR-Program Operacyjny Inteligentny Rozwój) i kapitału ludzkiego (PO WER – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój).

W ciągu ostatnich lat, w obszarze działalności badawczo-rozwojowej Kreator Innowacyjności wraz z Kolegium Nauk Technicznych zrealizował projekty z dziedziny logistyki, transportu, magazynowania, które miały wpływ na tworzenie i upraktycznienie koncepcji kształcenia na kierunku „logistyka”. W latach 2011 – 2017 zrealizowano w ramach Kreatora Innowacyjności 10 projektów badawczo- rozwojowych, które bezpośrednio lub pośrednio przyczyniły się opracowania koncepcji kształcenia oraz realizacji programu kształcenia, pozwalających na nabywanie przez studenta kompetencji zawodowych w zakresie ocenianego kierunku studiów. Największy wpływ na opracowanie koncepcji i programu kształcenia na kierunku „logistyka”, miał wdrożony w latach 2011 – 2015 projekt z PO Kapitał Ludzki pn. „Rozwój potencjału WSG w Bydgoszczy w zakresie kształcenia logistyczno – transportowego”. Realizacja projektu miała bezpośredni wpływ na programy studiów na specjalnościach, w tym logistycznych m.in. na kierunkach „ekonomia”, „zarządzanie”, „informatyka”, „zarządzanie i „inżynieria produkcji”, „turystyka i rekreacja” oraz „mechatronika”. Tematyka i cel projektu przyczyniły się również do ukształtowania koncepcji kształcenia na kierunku „logistyka”, stosownie do zdiagnozowanych potrzeb rynku pracy. Powyższy projekt, poprzez kontakty z uczelniami zagranicznymi, pozwolił również na porównanie efektów kształcenia ocenianego kierunku z efektami w innych krajach europejskich.

Należy zauważyć, że wśród wymienionych projektów realizowanych przez Uczelnię są również inne projekty badawczo – rozwojowe bezpośrednio nawiązujące do działalności transportowej i logistycznej o znaczeniu praktycznym. Chodzi tu m.in. o takie projekty jak: projekt badawczo-rozwojowy polegający na opracowaniu raportu dotyczącego optymalizacji zużycia paliwa w autobusach komunikacji miejskiej w Bydgoszczy, projekt i opracowanie inteligentnego systemu zarządzania stanami magazynowymi i konstruowania oraz dostarczania zamówień na linii firma - dostawca, firma – klient oraz projekt badawczo-rozwojowy polegający na stworzeniu „Inteligentnego systemu do zarządzania stanem magazynowym zintegrowanego z kanałami dystrybucyjnymi”.

1.3.

Efekty kształcenia dla kierunku „logistyka” zostały przyjęte uchwałą nr 13/2011/12 z dnia 6.03.2012 r. Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki z 30 czerwca 2015 r. w sprawie efektów kształcenia dla danego kierunku, profilu i poziomu kształcenia. Jednostka sformułowała efekty kształcenia dla kierunku „logistyka” osobno dla ścieżki inżynierskiej oraz licencjackiej, na poziomie kierunku oraz przedmiotów (efekty szczegółowe). Nie formułowano efektów na poziomie specjalności

Dla ścieżki inżynierskiej zostały sformułowane łącznie 34 efekty kształcenia (11 wiedza, 16 umiejętności oraz 7 kompetencje społeczne). Efekty kierunkowe są wyodrębnione z obszaru nauk technicznych (wykorzystano wszystkie efekty obszarowe) oraz nauk społecznych (łącznie wybrano 12 efektów obszarowych). Efekty kierunkowe, zgodnie z przyjętą koncepcją

kształcenia, łączą zagadnienia obszaru nauk technicznych, jak również społecznych. Efekty kierunkowe na ogół są poprawnie wyodrębnione z efektów obszarowych.

Analiza efektów kształcenia dla ścieżki inżynierskiej wskazuje na stosunkowo wysoki udział efektów odnoszących się do nauk o zarządzaniu, transportu, informatyki oraz ekonomii. W opisie efektów kształcenia nie ma natomiast bezpośrednich odniesień do dyscypliny mechanika. Dyscyplina ta ma marginalne znaczenie z punktu widzenia przyjętej koncepcji kształcenia, wyprofilowania kierunku „logistyka” i nie jest uzasadnionym wskazywanie jej jako dyscypliny, do której odnoszą się kierunkowe efekty kształcenia (zarówno dla ścieżki inżynierskiej, a tym bardziej licencjackiej). Biorąc pod uwagę koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku, a w szczególności opis kierunkowych efektów kształcenia bardziej zasadne jest określenie transportu jako dyscypliny wiodącej w obszarze nauk technicznych. Potwierdzeniem tego mogą być również nazwy i treści specjalności, z których każda związana jest bezpośrednio z działalnością transportową w realizacji procesów logistycznych.

W kilku przypadkach można jednak zauważyć niespójność między efektem obszarowym, a odpowiadającym mu efektem kierunkowym (np. na ścieżce inżynierskiej efekt K_W08 („ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej”) jest odniesiony do efektu obszarowego InzP_W03 („ma podstawową wiedzę w zakresie utrzymania obiektów i systemów typowych dla studiowanego kierunku studiów”). W tym przypadku uzasadnionym byłoby przypisanie tego efektu kierunkowego do efektu z zakresu kompetencji inżynierskich InzP_W05. Podobnie nieścisłe jest przypisanie efektu K_W09 („ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania, w tym zarządzania jakością i prowadzenia działalności gospodarczej na rachunek własny”) do efektu InzP_W04 („ma podstawową wiedzę w zakresie standardów i norm technicznych w zakresie studiowanego kierunku studiów”). W tym przypadku bardziej uzasadnionym byłoby przypisanie tego efektu kierunkowego do efektu z zakresu kompetencji inżynierskich InzP_W06.

Biorąc pod uwagę fakt, że efekt K_W08 nie zawiera treści z zakresu kompetencji inżynierskich wskazanych w efekcie InzP_W03 (ma podstawową wiedzę w zakresie utrzymania obiektów i systemów typowych dla studiowanego kierunku studiów”) oraz, że treści efektu InzP_W03 nie znajdują odzwierciedlenia również w pozostałych efektach kierunkowych, przy formułowaniu efektów kierunkowych efekt InzP_W03 nie został uwzględniony, a zatem w opisie efektów kierunkowych nie uwzględniono wszystkich kompetencji inżynierskich określonych w Załączniku 9 Rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.

Dla ścieżki licencjackiej liczba efektów jest taka sama jak dla inżynierskiej. W tym przypadku również efekty są wyodrębnione z dwóch obszarów, przy czym dla obszaru nauk technicznych, jak i społecznych wybrano niektóre efekty obszarowe. Analiza odniesień efektów kierunkowych i obszarowych wykazuje, że występuje spójność pomiędzy efektami kierunkowymi i obszarowymi.

Zauważono jednak nieścisłości w brzmieniu efektów kierunkowych, w szczególności w porównaniu między ścieżkami. Efekt K_U15 na ścieżce licencjackiej („potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania projektowego o charakterze praktycznym, właściwego dla logistyki oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia, także w odniesieniu do utrzymania urządzeń, obiektów i

systemów technicznych z uwzględnieniem umiejętności korzystania z norm i standardów związanych z kierunkiem logistyka”) został rozbudowany w stosunku do odpowiadającego mu efektu na ścieżce inżynierskiej. Uzasadnionym byłoby treści tego efektu dotyczące utrzymania urządzeń, obiektów i systemów technicznych przenieść do opisu efektów ścieżki inżynierskiej, ponieważ na ścieżce inżynierskiej treści związanych właśnie z tą tematyką brakuje (efekt InzP_W03 z zakresu kompetencji inżynierskich). Dlatego też wskazanym byłoby dokładne przeanalizowanie przypisania kierunkowych efektów kształcenia do efektów obszarowych oraz ponowne przeanalizowania różnic w efektach, jakie istnieją pomiędzy ścieżką licencjacką i inżynierską. Wskazana byłaby również analiza efektów na ścieżce inżynierskiej pod kątem ich spójności i kompletności z kompetencjami inżynierskimi wskazanymi w Załączniku 9 do ww. rozporządzenia.

Efekty kształcenia są również określone dla każdego z modułów zajęć (przedmiotów), w tym dla praktyk zawodowych. Efekty przedmiotowe (szczegółowe) opisane w sylabusach są sformułowane poprawnie. Dla każdego przedmiotu sformułowano 3-8 efektów, z uwzględnieniem ich struktury. Efekty są specyficzne dla przedmiotów, a stopień ich szczegółowości jest prawidłowy.

Zależności pomiędzy efektami szczegółowymi i kierunkowymi pokazane są w macierzy efektów kształcenia. Przedstawione w macierzy zależności wskazują na spójność efektów przedmiotowych i kierunkowych.

Dla praktyki „Kompetencje pracownicze”, która stanowi praktykę podstawową dla studentów sformułowano 5 efektów (1 wiedza, 3 umiejętności oraz 1 kompetencje społeczne). Kluczowe znaczenie dla uzyskania kompetencji inżynierskich mają obowiązkowe praktyki inżynierskie. Dla tej praktyki sformułowano 8 efektów (5-U i 3-KS). Efekty obu praktyk są sformułowane prawidłowo. Mają one właściwą strukturę i prawidłowo oddają poziom ich zaawansowania. Na ścieżce licencjackiej oprócz praktyki „Kompetencje pracownicze” występuje praktyka branżowa, dla której sformułowano 7 efektów (4-U i 3-KS). Efekty te sformułowane są prawidłowo.

W opisie kierunkowych efektów kształcenia zarówno na ścieżce inżynierskiej, jak również licencjackiej można zauważyć przewagę efektów z zakresu umiejętności. Struktura taka jest prawidłowa, a opis efektów kształcenia dobrze oddają specyfikę profilu praktycznego. W efektach kształcenia występuje wiele elementów związanych ze zdobywaniem umiejętności praktycznych, wskazuje się m.in. na umiejętności posługiwania się metodami i narzędziami wspomagającymi działalność logistyczną (wykorzystani metod analitycznych, symulacyjnych i eksperymentalnych), posługiwania się technikami informacyjno-komunikacyjnymi, porozumiewania się w środowisku zawodowym logistyków, formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich i projektowych o charakterze praktycznym odnoszących się do logistyki. Struktura efektów kształcenia jest prawidłowa, można stwierdzić, że istnieje zachowana właściwa proporcja między efektami z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, charakterystycznych dla profilu praktycznego.

Zakładane kierunkowe efekty kształcenia umożliwiają zdobywanie przez studentów umiejętności praktycznych, w tym uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu i pozyskania kompetencji niezbędnych na rynku pracy, a także ich dalszą edukację.

Mankamentem sposobu określania kierunkowych efektów kształcenia, dla obu ścieżek, jest ich duży stopień ogólności i duże podobieństwo do efektów obszarowych. Dlatego też szereg

efektów ma charakter uniwersalny, w niewielkim stopniu pokazującym specyfikę i tożsamość kierunku „logistyka”. Niektóre efekty inżynierskie mają brzmienie identyczne jak w załączniku do ww. rozporządzenia. W opisie umiejętności pierwszych 6-7 efektów jest bardzo ogólnych – nie nawiązują one bezpośrednio do konkretnych umiejętności logistycznych. Sformułowanie efektów przedmiotowych nie budzi zastrzeżeń.

Kierunkowe efekty kształcenia są podstawą realizowanego programu studiów. Każdy z efektów został przypisany do co najmniej jednego przedmiotu, większość efektów przypisana jest do wielu przedmiotów. Dla obu ścieżek zostały zbudowane matryce pokazujące zależność pomiędzy efektami, a przedmiotami, na których te efekty są realizowane. Przypisania te są prawidłowe na ścieżce inżynierskiej, z zastrzeżeniami dotyczącymi ścieżki licencjackiej. Na ścieżce licencjackiej nie będą częściowo zrealizowane dwa efekty, tj. efekt K_W01 („ma wiedzę z zakresu matematyki, statystyki, fizyki, chemii przydatną do formułowania i rozwiązywania prostych zadań z zakresu logistyki”) w odniesieniu do treści związanych ze zdobywaniem wiedzy z zakresu fizyki i chemii oraz efekt K_W05 („ma podstawową wiedzę o trendach rozwojowych z dziedziny nauk technicznych (informatyka, inżynieria produkcji, telekomunikacja, transport, mechanika) oraz z dziedziny nauk ekonomicznych (ekonomia, nauki o zarządzaniu, towaroznawstwo, finanse) w odniesieniu do treści związanych ze zdobywaniem wiedzy z zakresu mechaniki).

Niespójności te wynikają z dużego podobieństwa efektów na ścieżce inżynierskiej i licencjackiej oraz odmienności programów studiów dla obu ścieżek. W tym zakresie należałoby skorygować efekty kształcenia na ścieżce licencjackiej lub dodać przedmioty, które pozwoliłyby zdobyć wiedzę studentom tej ścieżki z zakresu fizyki, chemii czy mechaniki.

Studenci obecni podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA (ZO) potwierdzili, iż są zapoznani z kierunkowymi efektami kształcenia, które są sformułowane w sposób zrozumiały i umożliwiający ich weryfikację. Z perspektywy tej grupy społeczności akademickiej efekty kształcenia określone dla wizytowanego kierunku w odpowiednim zakresie uwzględniają zdobywanie wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy oraz w dalszej edukacji.

Efekty z zakresu nauczania języka obcego są ujęte w opisie umiejętności. Nauczania języków obcych dotyczą trzy efekty kierunkowe K_U03, K_U04 oraz K_U06. W opisie tych efektów są określone umiejętności przygotowania wystąpień i prezentacji w języku obcym, uwzględniono również specjalistyczny język w zakresie logistyki. W efektach przedmiotowych z języka obcego przewidziano umiejętności językowe w zakresie logistyki oraz dziedzin nauk technicznych oraz ekonomicznych, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego („Język obcy specjalistyczny”).

Opis zakładanych efektów kształcenia dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych jest taki sam.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia na kierunku „logistyka” jest powiązana z misją i strategią rozwoju Uczelni. W misji Uczelni podkreśla praktyczny charakter kształcenia oraz realizację procesu kształcenia poprzez dostosowanie form oraz treści kształcenia do lokalnego rynku pracy. W strategii Uczelni wyraźnie podkreśla się znaczenie przedsiębiorczości.

Koncepcja kształcenia opiera się na powiązaniu edukacji z rynkiem pracy oraz na interdyscyplinarności kształcenia, polegającej na łączeniu zagadnień inżynierskich oraz ekonomicznych w programie studiów.

W procesie opracowywania koncepcji kształcenia biorą udział interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni. Udział interesariuszy zewnętrznych realizowany jest poprzez współpracę, formalną i nieformalną, w ramach wspólnych przedsięwzięć umożliwiających wymianę informacji oraz doświadczeń.

Uczelnia prowadzi prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej, właściwych dla kierunku „logistyka”, a także wykorzystuje wyniki tych prac w opracowywaniu i doskonaleniu programu kształcenia. Na uwagę zasługuje realizacja projektów badawczych z zakresu logistyki, transportu i magazynowania, które miały wpływ na nabywanie przez studentów kompetencji zawodowych, jak również na projektowanie i doskonalenie koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku. Największe oddziaływanie w tym zakresie w ostatnich latach miał projekt realizowany w latach 2011 – 2015 pn. „Rozwój potencjału WSG w Bydgoszczy w zakresie kształcenia logistyczno – transportowego”.

Efekty kierunkowe, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, łączą zagadnienia obszaru nauk technicznych oraz społecznych. Efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zrozumiały, co dało podstawę do stworzenia przejrzystego systemu ich weryfikacji. Efekty kierunkowe są na ogół poprawnie wyodrębnione z efektów obszarowych, za wyjątkami wskazanymi w opisie kryterium. Efekty przedmiotowe, w tym również dla języków obcych oraz praktyk określone są prawidłowo. Są one adekwatne dla poszczególnych przedmiotów, opisują ich specyfikę i są na odpowiednim poziomie szczegółowości. Uczelnia umożliwia studentom pozyskiwanie w trakcie studiów certyfikatów zawodowych, co przyczynia się do wzrostu rynkowej wartości absolwentów.

Do słabych punktów omawianego kryterium zalicza się:

1. Brak pełnej zgodności kierunkowych efektów kształcenia z dyscyplinami, do których te efekty są przypisane. Dotyczy to dyscypliny mechanika, która w opisie kierunku ma marginalne znaczenie. Wątpliwości budzi również podanie w systemie Pol-on jako dyscypliny wiodącej dla kierunku „logistyka” w obszarze nauk technicznych informatyki. Specyfika kierunku i specjalności wskazywałaby na dyscyplinę transport, która jest bezpośrednio związana z opisem efektów oraz treściami kształcenia ocenianego kierunku.
2. W opisie efektów kierunkowych ścieżki inżynierskiej brak jest efektów związanych z kompetencją inżynierską InzP_W03 („ma podstawową wiedzę w zakresie utrzymania obiektów i systemów typowych dla studiowanego kierunku studiów”). Nie wykorzystano więc wszystkich kompetencji inżynierskich określonych w Załączniku 9 Rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.
3. Nazwa specjalności „transport, spedycja, logistyka” ma znaczenie szersze niż nazwa kierunku.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

1. Należałoby skorygować przypisanie kierunkowych efektów kształcenia do dyscyplin naukowych, ponieważ dyscyplina mechanika nie ma bezpośredniego odzwierciedlenia w opisie efektów kształcenia. Zalecenie powyższe dotyczy również wskazanej w systemie Pol-on dyscypliny jako wiodącej dla kierunku „logistyka” w obszarze nauk technicznych.
2. Zaleca się zmianę nazwy specjalności „transport, spedycja, logistyka”, jako bardzo szeroką, szerszą niż zakres samego kierunku.
3. Zaleca się przegląd i korektę zaistniałych niedociągnięć w opisie efektów kształcenia, wskazanych w analizie stanu faktycznego w kryterium 1, pod kątem:
 - poprawności przypisania kierunkowych efektów kształcenia do efektów obszarowych,
 - różnic jakie istnieją w efektach pomiędzy ścieżką licencjacką i inżynierską, ponieważ efekty ścieżki licencjackiej zawierają zagadnienia nauk ścisłych i techniczne, które nie mają odzwierciedlenia w treściach kształcenia. Na ścieżce licencjackiej nie zostaną zatem osiągnięte efekty K_W01 i K_W05 w obszarze wiedzy z zakresu fizyki, chemii i mechaniki.
 - spójności i kompletności efektów ścieżki inżynierskiej z kompetencjami inżynierskim wskazanymi w Załączniku 9 do cytowanego rozporządzenia, tak by został w opisie efektów uwzględniony efekt z zakresu kompetencji inżynierskich InzP_W03 („ma podstawową wiedzę w zakresie utrzymania obiektów i systemów typowych dla studiowanego kierunku studiów”).

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1 Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2 Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3 Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

2.1.

Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia na kierunku „logistyka” program kształcenia jest realizowany w oparciu o Uchwałę nr 13/2011/12 Senatu WSG z 6 marca 2012 r. w sprawie wytycznych do opracowania i wprowadzania programów kształcenia. Struktura programu studiów jest jasno określona. Program studiów dzieli się na moduły (grupy przedmiotów), na które składają się przedmioty kanoniczne, elastycznego kształcenia, podstawowe, kierunkowe i specjalnościowe wspólne dla wszystkich specjalności, specjalnościowe, praktyki oraz proces dyplomowania. W ramach przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych wyodrębnione są moduły: zarządczy, logistyczny oraz techniczny.

Plan studiów dla ścieżki inżynierskiej ma prawidłową strukturę. Niecałe 50% punktów ECTS student otrzymuje za przedmioty podstawowe i kierunkowe. W ramach przedmiotów specjalnościowych student otrzymuje ok. 26% punktów. Podobne zależności występują na ścieżce licencjackiej, z nieco mniejszym udziałem punktów ECTS za przedmioty podstawowe i kierunkowe (ok. 43%). Zależności te są analogiczne dla formy stacjonarnej i niestacjonarnej.

Liczba punktów ECTS, którą student zdobywa w toku studiów wynosi 184 dla ścieżki licencjackiej oraz 214 dla inżynierskiej. Kształcenie trwa 6 semestrów na ścieżce licencjackiej oraz 7 na inżynierskiej.

Na poziomie przedmiotów nakład pracy studenta określony jest w sylabusach oraz w planie studiów. W sylabusach określona jest proporcja podziału godzin zajęć na zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela i studentów oraz pośrednim z określeniem czasu przeznaczonego na konsultacje oraz zajęcia zdalne (b-learning). Praca własna odniesiona jest do poszczególnych form zajęć. Prawidłowo określony jest nakład pracy przewidziany na zajęcia z języków obcych (łącznie 9 punktów za „język obcy” oraz „język obcy specjalistyczny”), z wychowania fizycznego (1,5 pkt.) oraz na zajęcia do wyboru (35% na ścieżce inżynierskiej oraz 36% na licencjackiej). Nakład pracy studenta na poszczególne przedmioty jest określony na realnym poziomie, odpowiadającym wymiarowi godzinowemu przedmiotu, z uwzględnieniem stopnia jego trudności.

Czas trwania kształcenia, liczba punktów ECTS przyporządkowana poszczególnym ścieżkom oraz wyodrębnienie modułów kształcenia i ich sekwencja umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Przedmioty umiejscowione w pierwszych trzech (licencjat) lub czterech (studia inżynierskie) semestrach stanowią solidny fundament dla rozwijania wiedzy, umiejętności i kompetencji w ramach przedmiotów kierunkowych i specjalistycznych. Ostatni semestr zasadniczo poświęcony jest rozwijaniu efektów kształcenia związanych z pisanem pracy dyplomowej. W celu doskonalenia osiągania efektów kształcenia studenci odbywają obowiązkową 3-miesięczną praktykę.

Formy prowadzenia zajęć na kierunku „logistyka” obejmują wykłady, ćwiczenia, zajęcia laboratoryjne, zajęcia warsztatowe, projekty, lektoraty, konsultacje i zajęcia b-learningowe. Struktura form zajęć odpowiada profilowi kształcenia. Na ścieżce inżynierskiej aktywne formy prowadzenia zajęć stanowią 59,3%. Na ścieżce licencjackiej udział aktywnych form prowadzenia zajęć wynosi 60,7%. Proporcje takie są właściwe dla profilu praktycznego.

Formy zajęć są dostosowane do charakteru przedmiotu. Przedmioty związane z praktycznym przygotowaniem do zawodu realizowane są w formach aktywnych (ćwiczenia, laboratoria, zajęcia warsztatowe). W programie studiów na obu ścieżkach zachowana jest kolejność przedmiotów – od przedmiotów ogólnouczeniowych i podstawowych, po kierunkowe i specjalistyczne, realizowane w późniejszych semestrach. Przyjęta konstrukcja programu studiów umożliwia studentom nabywanie początkowo wiedzy, umiejętności i kompetencji na poziomie ogólnym (bazowym), a następnie specjalistycznym. Dobór form zajęć gwarantuje odpowiednie proporcje pomiędzy przekazywaniem wiedzy, a ćwiczeniem umiejętności.

Liczebność grup, w których odbywają się zajęcia nie budzi zastrzeżeń i jest zgodna z uregulowaniami Kolegium w tym zakresie. Grupy dziekańskie na wizytowanym kierunku są nieliczne, tj. około 8 osób w grupie. Podczas hospitacji zajęć również nie zauważono nadmiernej liczebności grup na poszczególnych zajęciach. Wynika to z niewielkiej ogólnej liczby studentów na poszczególnych latach i ścieżkach kształcenia (na studiach inżynierskich liczebność grup wykładowych wynosi od 17 osób (II rok) do 30 osób (IV rok)). Zauważono jednak łączenie grup wykładowych pomiędzy latami. Przy niewielkiej liczbie studentów w grupie nie wpływa to na komfort prowadzenia zajęć, jednak ma znaczenie z punktu widzenia organizacji procesu kształcenia i kolejności przedmiotów. Na przykład w planie zajęć na

studiach niestacjonarnych (zjazd 1 i 2) łączone są wykłady z przedmiotów „Controlling w przedsiębiorstwie sektora TSL” oraz „E-biznes w logistyce” pomiędzy latami. Oba te przedmioty występują na ścieżce inżynierskiej w planie studiów na 4 roku, semestr 7, a są łączone z trzecim rokiem. Z planu zajęć wynika również, że dla trzeciego roku zaplanowane są zajęcia z „Chemii”, które powinny być na I roku w semestrze 1. Praktyka taka jest niezgodna z programem studiów, który zakłada określoną, przemyślaną kolejność przedmiotów.

Studenci są zadowoleni z małej liczby osób na zajęciach i uważają, że dzięki temu są lepiej motywowani do osiągania założonych efektów kształcenia oraz mają większą możliwość indywidualnego kontaktu z nauczycielem akademickim.

Harmonogram zajęć dydaktycznych oraz zjazdów dla studentów niestacjonarnych udostępniany jest studentom około miesiąca przed rozpoczęciem semestru. Studenci wyrazili pozytywne opinie nt. szczegółowego rozkładu zajęć w weekendy zjazdowe, tj. zajęcia w niektóre piątki od godziny 16:00, w soboty od 8:00 do godziny 21:00 oraz w niedziele do godziny 16:00. Jednak w opinii Zespołu Oceniającego zajęcia, ze względu na higienę pracy umysłowej, powinny być planowane na większej liczbie zjazdów.

Zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w 45-minutowych jednostkach, połączonych w blok na ogół po dwa, rzadziej po cztery jednostki. Zajęcia odbywają się na ogół od 8:45 do 17:45. Na studiach stacjonarnych zajęcia odbywają się jednostkach po 45 minut. Najczęściej w jeden blok połączone są dwie jednostki. Jednak w planie zajęć stosunkowo często występują również bloki składające się z 6 i 8 jednostek. W niektórych przypadkach może to być uzasadnione (gdy z planu wynika, że są to aktywne formy prowadzenia zajęć), ale również w takich blokach planowane są wykłady. Przykładem może być przedmiot „Mikroekonomia (1 rok, studia stacjonarne – 6 godz.), „Zarządzanie łańcuchami dostaw” (3 rok, studia stacjonarne – 8 godz.). Z planu studiów stacjonarnych wynika, że zajęcia odbywają się również w niedziele. Są to zajęcia łączone z zajęciami dla studiów niestacjonarnych. Przykładem takich zajęć są warsztaty z przedmiotu „Controlling w przedsiębiorstwie sektora TSL”, które w dniu 08.10.2017 r. (niedziela) według planu odbyły się w godzinach 12:15 – 15:15 dla studiów niestacjonarnych oraz w godzinach 12:15 – 16:00 dla studiów stacjonarnych. Taki sposób zaplanowania utrudnia organizację zajęć i przeprowadzenie zajęć warsztatowych, gdy część grupy kończy zajęcia wcześniej niż pozostali.

Tematykę studenckich praktyk zawodowych, zasady jej organizowania, odbywania, nadzorowania i zaliczania reguluje Regulamin Studenckich Praktyk Zawodowych WSG przyjęty Zarządzeniem Rektora z dnia 19 maja 2015 roku. Na ścieżce inżynierskiej studenci zobowiązani są do odbycia praktyki zawodowej, która składa się z dwóch części: praktyka podstawowa „Kompetencje pracownicze” (120 godzin) oraz „praktyk inżynierskich” na II, IV i VI semestrze studiów. Na ścieżce licencjackiej obowiązuje praktyka podstawowa „Kompetencje pracownicze” (120 godzin) oraz „praktyki branżowe” w wymiarze po 160 godzin, odpowiednio na II, IV i V semestrze studiów.

W ramach praktyk „Kompetencje pracownicze” student zobowiązany jest zrealizować 160 godzin, z czego 120 godzin w miejscu odbywania praktyki, natomiast 40 godzin stanowi tzw. pracę własną studenta. Z kolei praktyki branżowe i inżynierskie wymagają odbycia 240 godzin w miejscu praktyki oraz 80 godzin pracy własnej studenta. W sumie student realizuje 480 godzin praktyk. Takie podejście jest nieprawidłowe. Student powinien odbyć minimum 3-miesięczną praktykę bez uwzględnienia w tym czasie pracy własnej lub zdalnej. W toku

studiów student uzyskuje 18 punktów ECTS za odbyte praktyki (po 6 punktów za każdą z nich). Praktyka „Kompetencje pracownicze” kładzie nacisk na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne związane z funkcjonowaniem pracownika w środowisku pracy. Celem praktyk „Kompetencje pracownicze” jest zapoznanie studenta I roku z przedsiębiorstwem, bądź urzędem administracji państwowej i gospodarczej ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania pracownika w miejscu pracy. Praktyka branżowa i inżynierska uwzględnia specyfikę obszaru/specjalności realizowanego w ramach kierunku „logistyka” i kładzie nacisk na umiejętności i kompetencje społeczne.

Koordinacja praktyk „Kompetencje pracownicze” spoczywa na koordynatorze ds. kształcenia praktycznego w Instytucie Ekonomii i Zarządzania, natomiast nadzór nad praktykami branżowymi i inżynierskimi pełni opiekun praktyk Uczelni. Do zadań koordynatora należy nadzorowanie prawidłowości przebiegu procesu praktyk na kierunku, jak również organizacja szkoleń specjalistycznych nieobjętych programem nauczania oraz pozyskiwanie do współpracy nowych przedsiębiorstw. Z kolei osobą, która pełni funkcję opiekuna praktyk w przypadku praktyk branżowych i inżynierskich jest pracownik dydaktyczny ze względu na przygotowanie merytoryczne w określonym obszarze kierunkowym. Decyzję o zaliczeniu praktyki zawodowej podejmuje opiekun praktyk. Studenci kierunku „logistyka” mają również możliwość skorzystania z Biura Karier WSG oraz Pracowni Kształcenia Praktycznego, które zajmują się m.in. organizacją praktyk i staży, doradztwem w zakresie założenia własnej działalności gospodarczej oraz indywidualnym doradztwem zawodowym.

Analiza przedstawionych miejsc odbywania praktyk pozwala stwierdzić, że zapewniają one realizację efektów założonych dla wszystkich rodzajów praktyk. Uczelnia stale współpracuje z ok. 20 firmami, z którymi zawarła porozumienia w sprawie organizacji praktyk. Kluczowymi miejscami odbywania praktyk zawodowych przez studentów kierunku „logistyka” były m.in. PKP Cargo, Poczta Polska S.A., Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz S.A., 3 Batalion Łączności NATO, AIRON Investment S.A. Bydgoszcz oraz Zarząd Dróg Powiatowych w Inowrocławiu. Dodatkowo Uczelnia zapewnia możliwość odbywania praktyk zawodowych u partnerów branżowych Instytutu Ekonomii i Zarządzania takich jak: Polskie Towarzystwo Ekonomiczne/Oddział w Bydgoszczy, Fundacja Akademia Transportu w Bydgoszczy, Kujawsko-Pomorskie Stowarzyszenie Przewoźników Międzynarodowych w Bydgoszczy, Miejskie Zakłady Komunikacyjne w Bydgoszczy, Transport & Logistics Supply Chain.

Wysoko należy ocenić obowiązujący w Uczelni nowy Regulamin Studenckich Praktyk Zawodowych, który wskazuje podstawowe zasady zaliczenia praktyk, odwołując się do weryfikacji założonych efektów kształcenia, określa obowiązki i zakres kompetencji poszczególnych osób odpowiedzialnych za proces ich realizacji. Pozytywnie należy ocenić sposób organizacji praktyk poprzez scentralizowanie określonych działań organizacyjnych i nadzorczych na poziomie uczelnianym i przekazanie części zadań na poziom kierunków inżynierskich, co stanowi mocną stronę systemu i należy go dalej rozwijać.

Mankamentem stwierdzonym przez ZO podczas wizytacji jest brak wykonywania funkcji kontrolnych (wynikających z nadzoru) w miejscach praktyk studentów oraz brak wyznaczania imiennego opiekuna praktyk po stronie zakładu pracy.

Kształcenia na kierunku „logistyka” odbywa się również z wykorzystaniem kształcenia na odległość. Do tego celu wykorzystywana jest platforma ONTE. Platforma ta pełni również

szereg funkcji pomocniczych związanych z usprawnieniem komunikowania się pracowników Uczelni, studentów, absolwentów oraz przedstawicieli otoczenia, w tym pracodawców. Pracownicy i studenci są przygotowani do korzystania z platformy. W toku studiów znajduje się przedmiot „Praktyczne podstawy kształcenia zdalnego”. Realizację zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość reguluje Uchwała Kolegium Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie opracowania autorskich programów nauczania, przygotowania materiałów dydaktycznych oraz wykorzystywania metod i technik kształcenia zdalnego.

Zakres stosowania kształcenia zdalnego jest prawidłowy, zgodny z przepisami określonymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Na ścieżce inżynierskiej na studiach stacjonarnych liczba godzin w trakcie studiów z bezpośrednim udziałem nauczyciela wynosi 1960 godz. Ponadto w toku studiów przewidziano 376 godz. zajęć w formie b-learningu oraz 309 godz. konsultacji.

Ponadto student ma 480 godz. praktyki zawodowej. Na studiach niestacjonarnych przewidziano 1405 godz. w bezpośrednim kontakcie, 388 godz. w formie b-learningu, 357 godz. konsultacji oraz 480 godz. praktyki zawodowe. Na ścieżce licencjackiej (tylko forma niestacjonarne) przewidziano 1196 godz. w bezpośrednim kontakcie, 366 godzin b-learningu, 164 godz. konsultacji oraz 480 godzin praktyk. Zakres aktywności na platformie e-learningowej jest zróżnicowany w zależności od przedmiotu i sprowadza się do udostępniania studentom materiałów do zajęć, rozwiązywania testów i komunikowania się ze studentami. Aktywności na platformie stanowią uzupełnienie treści przekazywanych w sposób tradycyjny i sprzyjają osiągnięciu przedmiotowych efektów kształcenia.

Wydział przewidział stosunkowo wysoką liczbę godzin konsultacji w programie studiów. Odbywają się one w postaci dwóch form: konsultacji bezpośrednich (dyżury), jak również pośrednich (kontakt e-mailowy). Ze względu na stosunkowo wysoki wymiar konsultacji Wydział powinien na bieżąco monitorować bieżącą realizację konsultacji.

Udział e-learningu na poszczególnych przedmiotach rzadko przekracza 50% wymiaru godzin zajęć z danego przedmiotu. Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, nie przekracza 60% ogólnej liczby godzin zajęć dydaktycznych określonych w programach kształcenia dla kierunku „logistyka”.

Natomiast zajęcia z „języka obcego specjalistycznego” odbywają się w całości na platformie e-learningowej. Przegląd treści tego lektoratu pozwala stwierdzić, że przedstawione zagadnienia dotyczą specjalistycznego języka logistycznego i obejmują szeroką tematykę logistyczną, na stosunkowo wysokim poziomie zaawansowania. Sposobem weryfikacji wiedzy jest test zaliczeniowy, który studenci rozwiązują na platformie ONTE. Według zapisów § 2 pkt. 5 Rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, Uczelnia jest zobowiązana zapewnić bieżącą kontrolę postępów w nauce studentów, weryfikację wiedzy,

umiejętności i kompetencji społecznych, w tym również poprzez przeprowadzenie zaliczeń i egzaminów kończących zajęcia dydaktyczne z określonego przedmiotu w siedzibie uczelni”.

Obecna forma prowadzenia zajęć z języka specjalistycznego nie zapewnia bieżącej kontroli postępów w nauce studentów oraz weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Zaliczenie i egzamin z języka specjalistycznego powinien odbywać się w siedzibie Uczelni.

Pozostałe zajęcia prowadzone w formie e-learningowej spełniają warunki określone w rozporządzeniu MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

W programie studiów wyodrębnione są moduły zajęć związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. Łącznie na ścieżce inżynierskiej student za te zajęcia otrzymuje 110,5 punktu ECTS. Moduły te są określone prawidłowo, obejmują one przedmioty prowadzone w formie ćwiczeń, warsztatów, laboratoriów, praktykę oraz lektoraty.

Uczelnia do tej grupy przedmiotów zalicza również „język obcy specjalistyczny”, który jest prowadzony w całości na platformie e-learningowej. § 5 pkt. 2 Rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość mówi, iż kształcenie w zakresie zdobywania umiejętności praktycznych, w tym zajęcia laboratoryjne, terenowe i warsztatowe, powinno odbywać się w warunkach rzeczywistych, na zajęciach dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Metody i techniki kształcenia na odległość, w tym wirtualne laboratoria, mogą mieć w tym zakresie jedynie charakter wspomagający. Jeśli „język obcy specjalistyczny” zostałby wyłączony z tej grupy przedmiotów, to i tak program studiów obejmuje moduły zajęć związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% ogólnej liczby punktów w programie studiów.

Również na ścieżce licencjackiej moduły zajęć związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym stanowią ponad 50% ogólnej liczby punktów ECTS w programie studiów, z takim samym zastrzeżeniem co do języka obcego specjalistycznego.

Można zatem stwierdzić, że zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, przewidziane w programie studiów dla kierunku o profilu praktycznym, są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

W programie studiów przewidzianych jest kilka przedmiotów w ramach modułu dyplomowania. Na studiach inżynierskich są to: „Edycja i prezentacja danych”, „Konsultacje dyplomowe”, „Laboratorium dyplomowe”, „Podstawy pisania pracy dyplomowej” oraz „Seminarium dyplomowe” (łącznie 50 godz. na studiach stacjonarnych oraz 36 na niestacjonarnych), a na ścieżce licencjackiej (bez przedmiotu „Laboratorium dyplomowe”) łącznie 32 godz. z bezpośrednim udziałem nauczyciela. Na egzaminie dyplomowym student odpowiada na cztery pytania. Dotyczą one zarówno treści kierunkowych, związanych z logistyką, specjalnościowych, jak również samej pracy dyplomowej.

Uczelnia prowadzi kształcenia na dwóch specjalnościach na ścieżce inżynierskiej („Logistyka w przedsiębiorstwie” i „Logistyka w transporcie”), również na dwóch na ścieżce licencjackiej („Logistyka międzynarodowa” oraz „Transport, spedycja, logistyka”). Analiza programu tych specjalności pozwala stwierdzić, że ich treści są zgodne z nazwami specjalności oraz założonymi efektami kierunkowymi. Specjalności na kierunku „logistyka” są dostosowane do bieżących potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy.

Mankamentem jaki można zauważyć w programie studiów na ścieżce licencjackiej to brak przedmiotów (i treści) związanych z efektami wskazanymi w opisie kryterium 1 (efekt K_W01, który zakłada nabycie przez studenta wiedzy z zakresu m.in. fizyki i chemii, oraz efekt K_W05, który zakłada nabycie wiedzy z zakresu m.in. mechaniki).

Uczelnia wyodrębniła również moduły zajęć służące zdobywaniu przez studenta kompetencji inżynierskich. W tej grupie zajęć przedmioty są dobrane prawidłowo, mają one charakter odpowiadający zakresowi zagadnień inżynierskich. Potwierdza to również przegląd sylabusów z danego przedmiotu, w szczególności treści przedmiotów oraz prowadzący dany przedmiot. Dla większości przedmiotów inżynierskich osoba wskazana jako odpowiedzialna za przedmiot lub współpracująca przy opracowaniu opisu przedmiotu posiada tytuł zawodowy inżyniera.

Z punktu widzenia treści w programie ścieżki inżynierskiej właściwie połączone są zagadnienia inżynierskie i ekonomiczne. Obok przedmiotów inżynierskich, obejmujących przedmioty ścisłe i techniczne występuje szereg przedmiotów z zakresu nauk ekonomicznych, szczególnie z dyscypliny nauk o zarządzaniu.

Treści kształcenia w zakresie języków obcych zakładają podział na język obcy oraz język obcy specjalistyczny. Ten pierwszy obejmuje zagadnienia związane z ogólnymi kompetencjami językowymi w zakresie mówienia, słuchania, czytania i pisania, natomiast treści języka obcego specjalistycznego koncentrują się na opanowaniu zaawansowanego słownictwa branżowego. Taki podział treści kształcenia językowego jest zgodny z założonymi efektami kierunkowymi.

Zaletą programu studiów, szczególnie na ścieżce inżynierskiej jest stosunkowo duża liczba treści związanych z opanowaniem przez studentów umiejętności o charakterze narzędziowym, w tym informatycznych. Na przykład są to przedmioty: „Informatyczne systemy sterowania produkcją”, „Inżynieria projektowania systemów logistycznych w przedsiębiorstwie”, „Projektowanie wspomagane komputerowo w procesach produkcyjnych”, „Wprowadzenie do grafiki inżynierskiej”, „Projekt własny CAD”, „Controlling w przedsiębiorstwie sektora TSL”, „Metody optymalizacyjne w podejmowaniu decyzji”. Treści w tym zakresie są zgodne z aktualnym stanem zastosowań wiedzy i badań z zakresu współczesnej logistyki. Na ścieżce licencjackiej zostały uwzględnione treści nawiązujące do współczesnych trendów w logistyce, np. przedmioty: „E-biznes w logistyce”, „Ekologistyka” i „Systemy informatyczne w TSL”. Można wobec powyższego stwierdzić, że treści kształcenia są zgodne z potrzebami rynku pracy, szczególnie biorąc pod uwagę narzędzia informatyczne i rozwój logistyki jako branży.

Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, w tym praktyki zawodowe, realizowane są w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej inżyniera lub licencjata i pozwalają na osiągnięcie założonych efektów kształcenia w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

Studenci doceniają praktyczne doświadczenie kadry nauczycielskiej, co przekłada się na wyjaśnianie przez nauczycieli akademickich zagadnień na podstawie przykładów z własnego doświadczenia zawodowego. Jednostka prowadząca wizytowany kierunek organizuje zajęcia

terenowe w przedsiębiorstwach, z którymi nawiązała współpracę w obszarze prowadzonego kierunku „logistyka”. Studenci podczas spotkania z ZO wyrazili pozytywne opinie na temat stosowanych metod prowadzenia zajęć, zajęć w laboratorium logistycznym oraz zajęć poza jednostką dydaktyczną. Jednostka organizuje raz do roku szkolenie z możliwości dostosowywania metod nauczania oraz pomoc studentom z niepełnosprawnościami dla nauczycieli akademickich oraz osób wspomagających osoby z niepełnosprawnościami.

W WSG przyjęto dla realizacji treści przedmiotów trzy grupy metod kształcenia: podające, poszukujące oraz eksponujące. Stosowane metody są zróżnicowane i dobierane w zależności od potrzeb realizacji danego przedmiotu. Metody stosowane w procesie dydaktycznym są określone w sylabusach. Do najczęściej stosowanych metod dydaktycznych należą m.in.: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, rozwiązywanie zadań problemowych, realizacja projektu, prezentacja multimedialna, dyskusja, burza mózgów, prezentacja studium przypadku, rozwiązywanie zadań indywidualnie lub grupowo. W niektórych przypadkach znajduje się dokładny opis stosowanej metody (np. wykonanie zadania w programie Gretl, diagnoza w projekcie, zaprojektowanie własnych koncepcji zarządzania procesem produkcyjnym lub usługowym, analiza SWOT, drzewko decyzyjne, gra dydaktyczna). Niektóre z metod dydaktycznych wynikają z opisu treści przedmiotu np. praca z oprogramowaniem (SolidWorks, AutoCAD, SolidEdge, Siemens PLM Software lub Inventor).

Szczególną uwagę zwrócono na metody mające zapewnić realizację efektów umiejętnościowych w przedmiotach specjalnościowych (np. logistyka zaopatrzenia i dystrybucji, gospodarka magazynowa, sterowanie flotą pojazdów), które w większości odnoszą się do praktyki gospodarczej, a umiejętności praktyczne są niezbędne na rynku pracy.

Z opisu przedmiotów, jak również metod stosowanych na kierunku „logistyka” wynika, że część umiejętności praktycznych student zdobywa podczas pracy na systemach informatycznych typu: CAD, CAE, CAM w ramach przedmiotu „Informatyczne systemy sterowania produkcją” oraz program do inteligentnego zarządzania przedsiębiorstwem produkcyjnym wraz z systemem do planowania i kontroli produkcji klasy: MES, CRM, RCP, CMMS, MRP. Zastosowanie ww. narzędzi pozwala na dobre łączenie wiedzy z umiejętnościami praktycznymi.

Dobłą zasadą przyjętą w opisie przedmiotu jest odniesienie metody zarówno do formy zajęć, jak również efektu, który jest osiągany za pomocą wskazanej metody. Trafność doboru metod dydaktycznych i ich specyfikę w zależności od przedmiotu należy ocenić jako prawidłową. Stosowane metody dydaktyczne pozwalają na osiągnięcie efektów kierunkowych, efektów przedmiotowych, obejmujących również umiejętności związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym.

Metody kształcenia stosowane przez nauczycieli akademickich są dostosowane do potrzeb studentów oraz wspomagają studenta w osiąganiu efektów kształcenia. Ponadto posiadają elementy zwiększające aktywność grup w trakcie zajęć (np. w formie pracy grupowej oraz stosowania metody projektów). Zdobyta przez studentów kierunku „logistyka” wiedza i umiejętności są weryfikowane przed i po zajęciach oraz w trakcie samodzielnego rozwiązywania różnych zadań problemowych, przedstawiania prezentacji, referatów, sprawozdań, raportów, a także wniosków z przeprowadzonych badań i obserwacji.

Studenci otrzymują szerokie wsparcie ze strony nauczycieli akademickich oraz osób prowadzących zajęcia. Ze względu na stosunkowo niewielką liczebność grup, na

poszczególnych latach możliwa jest indywidualizacja kształcenia, a prowadzący zajęcia starają się dopasować metody kształcenia do nauczanej grupy.

Z powodu znacznej liczby studentów z zagranicy, Jednostka podjęła decyzję o umożliwieniu studentom z zagranicy, którzy mają problemy z poprawnym pod względem językowym opracowaniem pracy dyplomowej, odbywaniu konsultacji językowych prowadzone przez lektorów ze Studium językowego. Jednostka oferuje studentom kierunku „logistyka” kształcenie w zakresie trzech języków obcych tj.: język rosyjski, języki niemiecki oraz język angielski. Studenci potwierdzają, że mają możliwość wyboru języka zgodnie ze swoimi preferencjami. Na etapie rekrutacji na studia student wybiera, który język obcy go interesuje, następnie na początku pierwszego semestru organizowany jest test językowy kwalifikujący studentów do odpowiednich grup zaawansowania. Kształcenie językowe jest podzielone na kurs podstawowy (język ogólny) oraz język specjalistyczny (język z dziedziny logistyki). Dodatkowym wsparciem oferowanym studentom w zakresie kształcenia języków obcych są przygotowane materiały zawierające słownictwo w języku obcym związane z konkretnymi przedmiotami zawartymi w programie studiów. Terminy konsultacji podawane są studentom podczas pierwszych zajęć dydaktycznych. Nauczyciele akademicki ustalają terminy konsultacji z uwzględnieniem potrzeb studentów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Studenci podczas spotkania z ZO poinformowali, że są motywowani przez nauczycieli akademickich do systematycznej pracy poza zajęciami dydaktycznymi. Nauczyciele wykorzystują platformę ONTE do zadawania studentom dodatkowych zadań do wykonania samodzielnie.

2.2.

W WSG w Bydgoszczy wdrożono system monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia. Ocenie podlegają wytwory prac studenckich, analiza sesji egzaminacyjnej, raporty z praktyk studenckich oraz ocena prac dyplomowych. Analizuje się wyniki ewaluacji zajęć i hospitacji, które umożliwiają stałą kontrolę treści i metod dydaktycznych. Sprawdzanie osiąganych przez studenta efektów kształcenia odbywa się w sposób ciągły po każdym semestrze, podczas realizacji programów studiów odrębnie dla każdego z przedmiotów oraz w trakcie egzaminu dyplomowego i ocenianej pracy dyplomowej.

W kartach przedmiotu (sylabusach) wskazuje się szereg form sprawdzania efektów kształcenia. Występują m.in. takie metody jak: test, egzamin pisemny, kolokwium, wykonanie ćwiczeń laboratoryjnych, wykonanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń, prace pisemne, zaliczenia w formie ustnej, udział w dyskusji, wykonywanie zadań indywidualnie lub grupowo, testy kierownicze, przygotowanie projektu.

Metody są określone ze wskazaniem formy zajęć oraz efektu przedmiotowego, do którego metoda jest przewidziana. Dobór metod jest adekwatny do form prowadzonych zajęć. Proponowane metody są również właściwe do zweryfikowania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Szczególny nacisk położony jest na sprawdzanie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych (projekty, studia przypadków, aktywność).

System sprawdzania oraz oceniania efektów kształcenia w zakresie praktyk zawodowych oraz zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym jest adekwatny do założonych

efektów kształcenia, opisanych w sylabusach poszczególnych przedmiotów. Uczelnia podejmuje działania, które przyczyniają się do doskonalenia sprawowanego nadzoru nad realizacją praktyk studenckich. Przykładem takich działań jest zmiana sposobu dokumentowania studenckich praktyk, zgodnie z Uchwałą Kolegium WSG z dnia 23 maja 2017 r., w której od roku akademickiego 2017/2018 poszerzono liczbę niezbędnych dokumentów o „Ankietę dotyczącą studenckich praktyk zawodowych” wypełnianą przez studenta oraz „Ankietę dotyczącą studenckich praktyk zawodowych wypełnianą przez praktykodawcę”.

Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie przedmiotu „język obcy” są stosunkowo szczegółowe – określone jest jakie rodzaje zadań, stanowiących podstawę oceny student powinien zrealizować (np. napisanie w języku obcym listu, e-maila, notatki służbowej, memorandum, podania o pracę, listu motywacyjnego, itp.). Przewidziane metody weryfikacji pozwalają również na sprawdzenie umiejętności wypowiedzi (m.in. wypowiedź ustna, udział w dyskusji, praca w parach, praca w grupach, odgrywanie ról). Również metodą weryfikacji są testy ze zrozumienia tekstu pisanego, test ze zrozumienia tekstu słuchanego, jak również testy i quizy wykonywane na platformie e-learningowej.

Weryfikacja efektów kształcenia w procesie dyplomowania odbywa się podczas pisania pracy inżynierskiej lub licencjackiej oraz na egzaminie dyplomowym. Przebieg procesu dyplomowania, w tym terminy poszczególnych etapów procesu dyplomowania, osoby odpowiedzialne za te etapy, dokładny przebieg procesu dyplomowania jest zapisany w postaci procedury, uregulowanej Uchwałą Kolegium WSG z dnia 15 września 2015 w sprawie procesu dyplomowania.

Procedura recenzji prac dyplomowych oraz przebieg egzaminu dyplomowego uwzględnia kontrolę efektów dotyczących wiedzy (egzamin dyplomowy) oraz umiejętności i kompetencji społecznych (seminarium dyplomowe). Prace dyplomowe dotyczą problematyki praktycznej związanej z tematyką specjalności. Procedury sprawdzania i oceniania efektów kształcenia opisane są w Regulaminie studiów WSG. Procedury te są objęte standaryzacją, a karty poszczególnych przedmiotów zawierają kryteria sprawdzania i oceniania efektów kształcenia. Proces monitorowania i oceny efektów jest elementem systemu jakości kształcenia. Studenci mają wgląd w prace pisemne, a wykładowcy informują o stopniu w jakim spełnili oni kryteria egzaminacyjne.

Studenci poinformowali podczas spotkania z ZO, że są zapoznawani z zakresem technik edytorskich oraz zasad ochrony wartości intelektualnej na przedmiotach: „Seminarium dyplomowe”, „Podstawy pisania pracy dyplomowej”, „Edycja i prezentacja danych”, „Etyka” oraz „Konsultacje dyplomowe”.

Studenci na spotkaniu z ZO poinformowali, że nauczyciele akademicy sprawdzają ich stopień osiągniętych efektów kształcenia jeszcze podczas trwania procesu uczenia się poprzez kolokwia śródsesemestralne, prezentacje oraz case study. Na wizytowanym kierunku nauczyciele akademicy stosują zróżnicowane metody oceny osiągniętych efektów kształcenia przez studentów. Metody weryfikacji są dopasowane do specyfiki danego przedmiotu.

Efektory przedmiotowe weryfikowane są poprzez prace przejściowe, zaliczeniowe i egzaminacyjne. Przegląd prac świadczy o poprawności weryfikacji efektów kształcenia. Metody weryfikacji efektów były zgodne z przewidzianymi sylabusami. W jednym przypadku zauważono, że wyniki egzaminu przeprowadzonego w postaci testu były we wszystkich

przypadkach bardzo dobre, co było wynikiem małej różnorodności testu (8 pytań) oraz faktu, że niektóre z pytań były łatwe, wręcz intuicyjne.

Zespół Oceniający przeanalizował tematykę 35 prac, z czego 30 to prace inżynierskie a 5 prace licencjackie. Tematyka prac odpowiada efektom kierunku „logistyka”, za wyjątkiem jednej pracy, której tematyka nie mieści się w efektach ocenianego kierunku, ani w dyscyplinach, do których przypisane są efekty kształcenia („Proces obsługowo – naprawczy Pw 9 mm P-83 i 9 mm WIST-94 W SZ RP”).

Analiza prac dyplomowych pozwala stwierdzić, że prace są na przeciętnym poziomie. Prace licencjackie są na ogół opisowe, z niewielkim wkładem własnym autora. Często problemy poruszane w pracach są ogólne, nieukierunkowane na konkretny problem badawczy. W przypadku prac inżynierskich zauważono, że niektóre z nich nie spełniają wymogów pracy inżynierskiej. Nie zawierają one analizy samodzielnego projektu inżynierskiego, a często tylko opis omawianego zagadnienia (również z punktu widzenia technicznego). W niektórych pracach inżynierskich stosowane metody (np. wywiad) są charakterystyczne dla nauk społecznych, a nie technicznych. Dlatego też można stwierdzić, że prace dyplomowe na ścieżce inżynierskiej nie w pełni pozwalają na weryfikację kierunkowych efektów kształcenia, szczególnie w zakresie weryfikacji kompetencji inżynierskich.

Zasady oraz kryteria oceniania określone są w sylabusach przedmiotów. Zasady te są na ogół określane w sposób szczegółowy. W sposób komunikatywny i jednoznaczny określone są warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć. Często w tej części określony jest udział procentowy poszczególnych rodzajów ocenianych aktywności w ocenie końcowej. Podane są również liczby (procenty) punktów koniecznych do otrzymania określonej oceny. Bardzo szczegółowe są zasady i wymogi zaliczenia podane dla przedmiotu „język obcy”. W tym zakresie student ma dobrą informację o zasadach oraz wymogach jakie musi spełnić na określoną ocenę z danego przedmiotu. W pojedynczych przypadkach w sylabusie nie opisano tej części (przedmiot „Podstawy finansów”).

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku posiadają w większości doświadczenie praktyczne. Dokonują oni ze studentami analiz rzeczywistych problemów środowiska biznesowego. Zajęcia te są najczęściej realizowane poprzez projektowe metody kształcenia w kilkusobowych grupach. Większość zajęć praktycznych na ścieżce inżynierskiej jest prowadzona przez osoby z tytułem zawodowym inżyniera. Należy również zwrócić uwagę, że promotorami prac, również licencjackich, są osoby z tytułem zawodowym inżyniera. Często recenzentem pracy jest również inżynier. W obronionych do tej pory pracach, we wszystkich przypadkach, promotorem lub / recenzentem była osoba z tytułem zawodowym inżyniera.

Jednostka nie określiła dokładnych zasad postępowania w przypadku sytuacji konfliktowych oraz zachowań nieetycznych i niezgodnych z prawem. Każda sytuacja jest rozpatrywana indywidualnie przez władze Uczelni. Student za zachowanie nieetyczne może zostać pociągnięty do odpowiedzialności dyscyplinarnej zgodnie z zapisami Regulaminu studiów.

Na spotkaniu z ZO studenci ustosunkowali się kryteriów i metod oceny oraz sposobów weryfikacji efektów. Na pierwszych zajęciach dydaktycznych nauczyciele akademicki informują studentów o metodach weryfikacji efektów kształcenia i stosują je konsekwentnie. Nauczyciele akademicki przeciwdziałają i nie tolerują zachowań nieetycznych. Studenci czują się oceniani sprawiedliwie i rzetelnie. Nauczyciele akademicki przedstawiają jasny system oceny i wyjaśniają studentowi, jeżeli wyrazi taką potrzebę, szczegóły jego oceny. Informacje o

otrzymanych ocenach studenci otrzymują w elektronicznym systemie administrowania procesem studiowania (ISAPS). Metody weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia mogą być dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami na przykład poprzez: wydłużenie czasu trwania egzaminu, zmianę formy egzaminu czy pomoc asystenta osoby niepełnosprawnej podczas egzaminu.

Zasady zaliczanie praktyk zawodowych są przedstawiane studentom podczas spotkania z osobą odpowiedzialną za praktyki zawodowe, raz na początku pierwszego semestru oraz drugi raz w semestrze trzecim, który poprzedza semestr, w którym studenci są zobowiązani do zaliczenia pierwszej części praktyk zawodowych. Zasady i dokumenty potrzebne do zaliczenia praktyk zawodowych student może odnaleźć w wewnętrznym systemie informatyczny przeznaczonym dla studentów. Studenci najczęściej zaliczają praktyki zawodowe na podstawie wykonywanej pracy zawodowej. W takich przypadkach zaliczenie praktyk student uzyskuje na podstawie umowy cywilno-prawnej zawartej z pracodawcą oraz dołączonym dokładnym opisem stanowiska pracy. Praktyki realizowane są w jednostce gospodarczej wskazanej przez studenta lub, w przypadku wyrażenia takiej potrzeby przez studenta, przez Biuro Karier działające na Uczelni. Efekty kształcenia zdobyte przez studenta podczas praktyk branżowych nie są weryfikowane przez osoby odpowiedzialne za zaliczanie praktyk zawodowych.

2.3.

Zasady i tryb przyjęć na studia pierwszego stopnia od roku akademickiego 2015/2016 zostały ustalone na podstawie Uchwały Kolegium Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia 17 marca 2015 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na poszczególnych obszarach studiów odnoszących się do kierunków prowadzonych przez jednostki podstawowe na rok akademicki 2015/2016. Należy odnotować, że uchwała rekrutacyjna powinna zostać podjęta wcześniej, zgodnie z art. 169, ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, tj. uchwała powinna być podana do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy.

Warunkiem przyjęcia na studia jest pozytywny wynik postępowania kwalifikacyjnego i podpisanie umowy o naukę z kandydatem. Każdy kandydat rejestruje się w aplikacji „Wirtualna Rekrutacja” dostępnej ze strony internetowej Uczelni, a po uiszczeniu opłaty rekrutacyjnej rozpoczyna się proces kwalifikacji. Kandydat otrzymuje drogą elektroniczną informację o przyjęciu na studia oraz o terminie podpisania umowy. Oferta studiów na kierunku „logistyka” kierowana jest do absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz osób pracujących w przedsiębiorstwach i instytucjach, głównie regionu kujawsko-pomorskiego.

Uczelnia nie stosuje żadnych wymagań wstępnych wobec kandydatów na studia z wyjątkiem wymagań formalnych (złożenie dokumentów szczegółowo określonych w uchwale Kolegium Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia 17.03.2015 r. ws. warunków i trybu rekrutacji na poszczególnych obszarach studiów odnoszących się do kierunków prowadzonych przez jednostki podstawowe na rok akademicki 2015/2016). Przyjęty sposób postępowania rekrutacyjnego umożliwia właściwy dobór kandydatów na studia I stopnia.

Uczelnia opracowała także system rekrutacji cudzoziemców. Postępowanie kwalifikacyjne prowadzone jest na podstawie dokumentów kandydata (szczegółowo wymienionych w wymienionej powyżej uchwale) po spełnieniu warunków formalnych (dotyczących

legalności pobytu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, stanu zdrowia oraz obowiązku ubezpieczeniowego kandydata). Przyjęty sposób postępowania rekrutacyjnego cudzoziemców zapewnia spełnienie warunków formalnych pobytu, jak również umożliwia właściwy dobór kandydatów na studia I stopnia.

O możliwości studiowania na wizytowanym kierunku studenci najczęściej dowiadują się od swoich znajomych, którzy polecieli im tę Jednostkę. Jednostka prowadząca kierunek „logistyka” nie publikuje informacji na stronie internetowej nt. oferty ocenianego kierunku. Jedynymi warunkami koniecznymi w procesie rekrutacji jest złożenie wymaganych dokumentów oraz posiadanie świadectwa dojrzałości lub innego dokumentu uzyskanego za granicą, uprawniającego do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Polsce. Studenci uważają, że wprowadzenie elementów selekcji kandydatów nie jest konieczne, co jest dopuszczalne w przypadku kandydatów na studia I stopnia.

Zastrzeżenia budzi przejrzystość informacji dla kandydata dotyczącej oferty dydaktycznej. Studia w Uczelni prowadzone są w ramach kierunków studiów. Dlatego też jeżeli w procesie rekrutacji student wybiera „obszar studiów” (w ofercie oznacza specjalność) powinna zostać podana informacja o kierunku, na którym student będzie studiował wybierając określony obszar. Dlatego też oferta kształcenia Uczelni, w tym Wydziału w Bydgoszczy powinna jednoznacznie określać na jakich kierunkach są oferowane poszczególne obszary studiów.

Przyjęty sposób realizacji procesu dyplomowania jest właściwy. Na proces ten składa się realizacja czterech przedmiotów: „Podstawy pisania pracy dyplomowej”, „Edycja i prezentacja danych”, „Konsultacje dyplomowe” oraz „Seminarium dyplomowe”. Wyodrębnienie tych przedmiotów w module dyplomowania jest jak najbardziej właściwe. Opis tych przedmiotów wskazuje na jasno określone cele, efekty, treści i sposoby pomiaru postępu w pisaniu pracy inżynierskiej (licencjackiej). Przyjęty sposób przeprowadzania egzaminu dyplomowego wskazuje, że Komisja Egzaminacyjna weryfikuje stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, również w odniesieniu do treści modułów kierunkowych i specjalnościowych. Student na egzaminie dyplomowym odpowiada na cztery pytania obejmujące nie tylko zagadnienia pracy dyplomowej, ale również problematykę przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych.

Zasady dyplomowania dostępne są na stronie Internetowej Jednostki. Każdy student jest z nimi zapoznawany przez promotora na zajęciach seminarium dyplomowe. Zasady zaliczania kolejnych etapów studiów zawarte są w Regulaminie studiów, który jest dostępny na stronie Internetowej Jednostki. Procedura uznawania efektów kształcenia zawarta jest w Regulaminie studiów obowiązujących w Kolegium. Zasady rekrutacji i procesu dyplomowania przyjęte przez Jednostkę w opinii studentów są sprawiedliwe.

Uczelnia w kilku zidentyfikowanych podczas przeglądu prac dyplomowych przypadkach, zaliczała efekty kształcenia uzyskane na studiach w Uczelni na kierunku „zarządzanie” na specjalności „logistyka w zarządzaniu”. Absolwenci kierunku „zarządzanie” (studia licencjackie 6 semestrów w Uczelni), zostali przyjęci na wyższy semestr studiów inżynierskich na kierunek „logistyka” i zostały im uznane efekty kształcenia, które osiągnęli na innym kierunku studiów. W tych przypadkach studenci zostali przyjęci na semestr 6, po określeniu różnic programowych. Podczas wizytacji nie zostały przedstawione szczegółowe dokumenty pozwalające na ocenę zasad, jakimi kierowano się przy określaniu różnic programowych, szczególnie biorąc pod uwagę, że studenci na kierunku „zarządzanie” kończyli te studia jeszcze

w okresie obowiązywania standardów kształcenia. Dokumenty te zostały dosłane w terminie późniejszym. Praktyka przyjmowania na wyższy semestr kierunku „logistyka” inżynierska miała miejsce w roku akademickim 2014/2015, po ukończeniu w tym roku studiów licencjackich na kierunku „zarządzanie” specjalność „logistyka w zarządzaniu”. Uczelnia przedstawiła uchwałę Kolegium z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie przyjęcia na wyższy semestr i uznawania efektów kształcenia. Uchwała ta reguluje ogólne zasady przyjęć, w szczególności dotyczące określenia różnic programowych, w tym sposób zaliczania efektów kształcenia i odpowiadających im punktów ECTS. Uchwała przewiduje, że warunki, tryb i termin uzupełniania różnic programowych, w tym uzyskania brakujących efektów kształcenia określa dziekan właściwej jednostki organizacyjnej, po otrzymaniu dokumentów zgromadzonych w postępowaniu rekrutacyjnym. W przedstawionym przez Uczelnię wyjaśnieniu przytoczone jest porównanie treści realizowanych na kierunku „zarządzanie” z programem studiów na kierunku „logistyka” wraz z odpowiadającą im liczbą punktów ECTS, na podstawie którego można uznać, że efekty kształcenia uzyskane na kierunku „zarządzanie” zostały zaliczone w sposób prawidłowy. Mimo to władze uczelni zadeklarowały, że kończą te praktyki.

Zgodnie z Regulaminem studiów Uczelnia umożliwia potwierdzenie efektów uczenia się w zakresie odpowiadającym efektom kształcenia zawartym w programie kształcenia określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia. Uczelnia opracowała zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się oraz sposób powoływania i tryb działania komisji weryfikujących efekty uczenia oraz stosowną procedurę rekrutowania studentów wnioskujących o potwierdzanie efektów uczenia się. W 2014 r. zostało powołane Międzyuczelniane Centrum Uznawalności Efektów Kształcenia (MCUEK). Na stronie internetowej przedstawiono zasady oraz procedury związane z potwierdzaniem efektów uczenia się. Zauważa się jednak, iż uczelnia nie posiada jeszcze prawa do potwierdzania efektów uczenia się poza systemem kształcenia.

Uczelnia od 2005 r. prowadzi badanie losów zawodowych absolwentów. W 2008 roku podjęto decyzję o wdrożeniu Programu Absolwent. Program ma charakter promocyjno-integracyjny, dzięki któremu absolwenci mogą czynnie uczestniczyć w życiu Uczelni. Drugim programem skierowanym do absolwentów jest Program Absolwent VIP - dla absolwentów, którzy będąc studentami aktywnie uczestniczyli w życiu Uczelni, osiągalni dobre wyniki w nauce, rozwijali swoje umiejętności i kompetencje. Od 2011 r. studenci kończący studia licencjackie i magisterskie zostali zobowiązani do wypełnienia Ankiety Absolwenta dostępnej w systemie ISAPS. Od 2016 r. wprowadzono do raportowania na poziomie podstawowych jednostek organizacyjnych wyniki i wnioski wynikające z raportów: Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów Szkół Wyższych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Przedstawione programy studiów, pod względem struktury modułów, treści kształcenia, stosowanych metod dydaktycznych oraz metod sprawdzania i oceny efektów kształcenia, są spójne z efektami kształcenia dla ocenianego kierunku.

Struktura programu studiów jest prawidłowa, ze stosunkowo wysokim udziałem przedmiotów podstawowych i kierunkowych, na ścieżce inżynierskiej, również przedmiotów technicznych. Udział aktywnych form prowadzenia zajęć jest wystarczający dla profilu praktycznego, formy

zajęć są dostosowane do specyfiki przedmiotu. Kolejność przedmiotów w programie studiów jest zachowana, z zastrzeżeniem, że plan zajęć, w kilku wskazanych wcześniej przypadkach, nie pozwala na realizację założonej sekwencji przedmiotów ze względu na łączenie wykładów. Zauważono również, że zajęcia dla studiów stacjonarnych odbywają się w niedzielę i są zaplanowane w taki sposób, że grupa niestacjonarna kończy zajęcia wcześniej (zajęcia odbywają się z tym samym wykładowcą, w tym samym czasie).

Sposób zorganizowania praktyk budzi zastrzeżenia. Miejsca odbywania praktyk zapewniają realizację założonych efektów dla tego modułu. Organizacja procesu kształcenia oraz praktyk zawodowych nie jest prawidłowa. Uznano, iż studenci nie realizują wymaganych 3 miesięcy praktyk, gdyż w ten poczet praktyki uczelnia formalnie zalicza pracę własną studenta. Mankamentem w zakresie praktyk, stwierdzonym przez ZO jest niewystarczający nadzór w miejscach odbywania praktyk oraz brak wyznaczania imiennego opiekuna praktyk po stronie zakładu pracy.

Czas trwania kształcenia i szacowany nakład pracy studentów, mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji i kompetencji odpowiadających realizowanemu poziomowi kształcenia.

Zakres stosowania e-learningu na poszczególnych przedmiotach rzadko przekracza 50% łącznego wymiaru godzin zajęć. Przedmiotem w całości prowadzonym w tej formie jest „język obcy specjalistyczny”. Metodę kształcenia w zakresie języka specjalistycznego należy uznać za właściwą, jednak powinny być zapewnione warunki bieżącej, systematycznej kontroli postępów w zakresie nauczania języka. Również egzamin kończący zajęcia powinien odbywać się w siedzibie Uczelni.

Programy nauczania na ocenianym kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia przy pomocy różnych metod kształcenia. Stosowane metody kształcenia, dostosowane do specyfiki kierunku, uwzględniają samodzielne uczenie się oraz aktywizujące formy pracy i umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Metody kształcenia są elastycznie dostosowywane do charakteru danego przedmiotu oraz do aktualnych potrzeb studentów.

W programie studiów wyodrębnione są moduły zajęć związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. Jednak do grupy tej nie można zaliczać języka obcego specjalistycznego, jeśli jest on prowadzony w całości na platformie e-learningowej. W takim przypadku metody i techniki kształcenia na odległość mogą mieć w tym zakresie jedynie charakter wspomagający.

W zakresie treści kształcenia, na ścieżce licencjackiej brak jest treści związanych z nabywaną wiedzą w zakresie fizyki, chemii i mechaniki, zgodnie z założonymi efektami kierunkowymi.

W odniesieniu do programu studiów należy zauważyć dobre połączenie zagadnień inżynierskich i ekonomicznych. Zaletą programu studiów jest również stosunkowa duża liczba treści związanych z opanowaniem przez studentów umiejętności o charakterze narzędziowym, w tym informatycznych.

Studenci otrzymują szerokie wsparcie ze strony nauczycieli akademickich oraz osób prowadzących zajęcia. Harmonogram zajęć dydaktycznych jest podawany studentom z odpowiednim wyprzedzeniem. Studenci są wystarczająco motywowani do pracy własnej poza zajęciami.

Metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia osiągniętych przez studentów, w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w stosunku do efektów kształcenia określonych zarówno dla przedmiotów, w tym praktyk zawodowych, jak i całego programu kształcenia zostały dobrane adekwatnie do ich specyfiki i zakładanych efektów.

Weryfikacja efektów kształcenia w procesie dyplomowania odbywa się podczas pisania pracy inżynierskiej lub licencjackiej oraz na egzaminie dyplomowym. Proces dyplomowania przebiega prawidłowo. Przegląd prac dyplomowych pokazał, że niektóre z nich nie spełniają wymogów pracy inżynierskiej. Nie zawierają one analizy samodzielnego projektu inżynierskiego, jak również stosowane metody nie są charakterystyczne dla nauk technicznych. Jako mocną stronę procesu dyplomowania należy podkreślić, że promotorami prac inżynierskich są osoby z tytułem zawodowym inżyniera, a często recenzentem pracy jest również inżynier.

Metody weryfikacji efektów kształcenia są zorientowane na studenta. Nauczyciele akademicki stosują metody weryfikacji efektów kształcenia w czasie trwania procesu uczenia się. Zasady zaliczania praktyk zawodowych są przedstawiane studentom w zrozumiały i szczegółowy sposób. Jednak Jednostka nie weryfikuje w wystarczającym stopniu efektów kształcenia, które student zdobywa na praktykach zawodowych.

Uczelnia ustaliła w drodze uchwały, warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji, w tym prowadzonej w drodze elektronicznej, dla kierunku „logistyka”. Uchwała ta powinna być podana do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy. Uczelnia opracowała także tryb i warunki rekrutacji cudzoziemców. Warunki i tryb rekrutacji jest przejrzysty i zrozumiały. Zasady i procedury rekrutacji na studia I stopnia zapewniają właściwy dobór kandydatów uwzględniając zasadę zapewnienia równych szans w podjęciu kształcenia na kierunku „logistyka”.

Proces dyplomowania przebiega prawidłowo. W ramach modułu dyplomowania student realizuje kilka przedmiotów, a przyjęty sposób przeprowadzania egzaminu dyplomowego pozwala na weryfikację efektów kształcenia, również w odniesieniu do treści modułów kierunkowych i specjalnościowych.

Wsparcie studentów z niepełnosprawnościami w zakresie dostosowania metod kształcenia oraz weryfikacji efektów kształcenia jest kompleksowe i zorientowane na indywidualne potrzeby różnych grup studentów z niepełnosprawnościami.

Do słabych stron w zakresie omawianego kryterium zalicza się:

1. Brak zgodności prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w zakresie języka obcego specjalistycznego z zapisami § 2 pkt 5 oraz § 5 pkt 2 rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Dotyczy to braku bieżącej kontroli postępów w nauce studentów, weryfikację wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Zaliczenie kończące zajęcia dydaktyczne z języka specjalistycznego nie odbywają się w siedzibie Uczelni (odbywają się zdalnie).
2. Kształcenie w zakresie zdobywania umiejętności praktycznych (a do takich przedmiotów Uczelnia zalicza język obcy specjalistyczny) nie odbywa się w warunkach rzeczywistych, na

zajęciach dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów lecz w całości w formie e-learningu.

3. Brak realizacji wymaganych 3 miesięcy praktyk zawodowych.
4. Organizacja procesu kształcenia w planie zajęć nie zapewnia zachowania sekwencji przedmiotów w toku studiów, zgodnie z programem studiów, która jest naruszana poprzez planowanie zajęć w grupach łączonych pomiędzy latami.
5. W planie zajęć występują duże bloki zajęć (po 6, a nawet 8 jednostek).
6. Niektóre zajęcia wskazane w opisie są planowane dla studentów studiów stacjonarnych podczas zjazdów i łączone są z zajęciami grup niestacjonarnych.
7. Brak jasno określonego standardu dla pracy inżynierskiej i niewystarczający nadzór promotorski nad jakością prac inżynierskich.
8. Zbyt późne podanie do wiadomości publicznej uchwał rekrutacyjnych.
9. Mała przejrzystość prezentacji oferty studiów na stronie internetowej i brak informacji o kierunku, na którym oferowane są poszczególne specjalności.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

1. Należy zapewnić zgodność prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w zakresie języka obcego specjalistycznego z zapisami § 2 pkt 5 oraz § 5 pkt 2 Rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, tzn.:
 - Uczelnia powinna zapewnić bieżącą kontrolę postępów w nauce studentów, weryfikację wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w tym również poprzez przeprowadzenie zaliczeń i egzaminów kończących zajęcia dydaktyczne z określonego przedmiotu w siedzibie Uczelni,
 - zapewnienie, że kształcenie w zakresie zdobywania umiejętności praktycznych (a do takich przedmiotów Uczelnia zalicza język obcy specjalistyczny) powinno odbywać się w warunkach rzeczywistych, na zajęciach dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów.
2. Należy zapewnić realizację 3 miesięcznej praktyki zawodowej.
3. Zaleca się zwiększenie skuteczności nadzoru w miejscach odbywania praktyk oraz wyznaczania imiennego opiekuna praktyk po stronie zakładu pracy, który sprawowałby bieżący nadzór nad realizacją efektów praktyki przez studenta.
4. Należy zaprzestać zaprzestania uznawania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów w poczet efektów kształcenia zakładanych dla praktyk zawodowych uwzględnionych w programie studiów.
5. Poprawę organizacji procesu kształcenia, a w szczególności:

- zachowanie sekwencji przedmiotów w toku studiów, zgodnie z programem studiów, która jest naruszana poprzez planowanie zajęć w grupach łączonych pomiędzy latami,
 - unikanie planowania zajęć w blokach po 6, a nawet 8 jednostek,
 - unikanie planowania zajęć dla studentów studiów stacjonarnych podczas zjazdów i łączenia tych zajęć z grupami niestacjonarnymi.
6. Poprawę nadzoru nad jakością prac inżynierskich oraz określenie standardu pracy inżynierskiej.
 7. Podejmowanie i podawanie do wiadomości publicznej uchwał rekrutacyjnych z odpowiednim wyprzedzeniem.
 8. Zwiększenie przejrzystości prezentacji oferty studiów na stronie internetowej, tak by student wybierając obszar studiów (specjalność) został poinformowany na jakim kierunku oferowane są poszczególne specjalności.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

Zasady projektowania, zatwierdzania, monitorowania i doskonalenia programów kształcenia określono w obowiązujących w Uczelni procedurach w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Za tworzenie i doskonalenie programów kształcenia dla kierunku studiów na określonym poziomie i profilu kształcenia, jak też ich zgodność z obowiązującymi, aktami prawnymi odpowiadają dyrektorzy jednostek naukowo-dydaktycznych oraz koordynatorzy ds. grup kierunków studiów we współpracy z Senacką Podkomisją ds. Efektów Kształcenia. Programy kształcenia przygotowywane są zgodnie z Uchwałą Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie wytycznych do opracowania i wprowadzania programów kształcenia zgodnych z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.

Przeglądy programów odbywają się w cyklach jednorocznych. Analizy programów i sylabusów prowadzone są w jednostkach Uczelni. Ostatni przegląd programów na kierunku „logistyka” odbył się w 2017 r. Merytoryczna odpowiedzialność za przegląd jest po stronie Dyrektora Instytutu Ekonomii i Zarządzania, który może powołać zespół odpowiedzialny za realizację tego zadania.

Proces monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia prowadzony jest przede wszystkim w oparciu o dokumentację procesu dydaktycznego (opis efektów kształcenia, macierze efektów kształcenia, programy i plany studiów na kierunku, programy przedmiotu (sylabusy), dokumentowanie uzyskiwanych efektów kształcenia). W cyklicznie prowadzonym procesie oceny wykorzystuje się:

- wyniki hospitacji zajęć (prowadzonej w instytutach, katedrach według harmonogramu hospitacji),

- wyniki ankietyzacji zajęć przez studentów (w kontakcie bezpośrednim, wyniki opracowywane są przez Pracownię Analiz Społecznych i Rynkowych PASiR),
- wyniki ewaluacji zajęć i weryfikacji efektów kształcenia przez prowadzących zajęcia,
- wyniki badania losów absolwentów,
- opinie z miejsca praktyk zawodowych,
- opinie pracodawców na temat praktycznego wykorzystania wiedzy i umiejętności absolwentów w pracy zawodowej,
- opinie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego na temat programów i planów studiów, a także ich ewaluacji,
- wyniki analizy przebiegu kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Proces sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia na kierunku „logistyka” składa się z szeregu elementów. Zgodnie z informacją przedstawioną w raporcie samooceny i potwierdzoną w trakcie wizytacji dla potrzeb oceny skuteczności osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia wyróżniono mierniki ilościowe i jakościowe. Wśród mierników ilościowych najważniejsze są: oceny prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych, struktura ocen uzyskiwanych na egzaminie dyplomowym. Wśród mierników jakościowych można wymienić wnioski z hospitacji zajęć, adekwatność zadań i pytań jako narzędzia do efektów kształcenia, opinie pracodawców o studentach odbywających praktyki i o absolwentach, wyniki badań ankietowych. Okresowa analiza wyników egzaminów wykorzystywana jest do doskonalenia procesu kształcenia. Przykładem może być działanie polegające na ocenie prac dyplomowych obronionych na kierunku „logistyka” w latach 2015/16 i 2016/17. Zadaniowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, powołany przez Dyrektora Instytutu Ekonomii i Zarządzania, dokonał oceny prac pod kątem zgodności tematów z kierunkiem studiów oraz aplikacyjnego charakteru tych prac. Wnioski zawarte w protokole są podstawą opracowania wytycznych oraz parametrów, których spełnienie będzie ułatwiało promotorom ocenę wymagań, a studentom zapewnienie możliwości uzyskiwania wyższych ocen prac dyplomowych. Ponadto wnioski pracy Zespołu są uwzględniane przy przydziale seminariów dyplomowych nauczycielom akademickim w kolejnym roku akademickim.

Badanie losów absolwentów Wyższej Szkoły Gospodarki prowadzone jest od 2005 r. W pierwszym etapie (2005-2007) miało charakter pilotażowy i było prowadzone niesystemowo. W 2008 roku podjęto decyzję o wdrożeniu Programu Absolwent. Głównym celem Programu Absolwent jest budowanie więzi w środowisku absolwentów, wymianę doświadczeń zawodowych, gromadzenie i publikowanie informacji o sukcesach i losach absolwentów Wyższej Szkoły Gospodarki. Program ma charakter promocyjno-integracyjny, dzięki któremu absolwenci mogą czynnie uczestniczyć w życiu Uczelni. Drugim programem skierowanym do absolwentów jest Program Absolwent VIP - dla absolwentów, którzy będąc studentami aktywnie uczestniczyli w życiu Uczelni, osiągnęli dobre wyniki w nauce, rozwijali swoje umiejętności i kompetencje.

W 2011 r. w związku z nowelizacją ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, która nałożyła na uczelnie obowiązek badania losów absolwentów zdecydowano o wprowadzeniu obowiązkowego udziału w badaniach. Studenci kończący studia licencjackie i magisterskie

zostali zobowiązani do wypełnienia Ankiety Absolwenta dostępnej w systemie ISAPS. Wypełnienie ankiety stało się elementem karty obiegowej. Koordynacją systemu ankietyzacji zajmowało się Biuro Karier WSG oraz Pracownia Analiz Społecznych i Rynkowych Instytutu Nauk Społecznych WSG. Pomimo zniesienia w 2014 r. obowiązku ankietyzacji absolwentów Wyższa Szkoła Gospodarki nadal realizuje badania losów absolwentów wykorzystując do tego samodzielnie skonstruowaną ankietę online oraz zasoby kadrowe Biura Karier.

W oparciu o dane z poszczególnych roczników tworzony jest Raport zbiorczy z danymi dla poszczególnych kierunków/obszarów. Wyniki raportów są przekazywane w trakcie spotkań Senackiej Podkomisji ds. Jakości Kształcenia oraz zbiorczo udostępniane Dyrektorom Instytutów i Dziekanom Wydziałów i Kolegiów. Raport jest dokumentem umożliwiającym wdrażanie w podstawowych jednostkach organizacyjnych procedur służących zapewnieniu i doskonaleniu jakości kształcenia. Na jego podstawie przedstawiane są władzom dziekańskim propozycje działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia. Biuro Karier WSG może organizować dopasowane do potrzeb absolwentów oraz potrzeb lokalnego rynku pracy szkolenia i warsztaty umożliwiające skuteczniejsze wejście na rynek pracy. Szczegółowe wyniki badań przedstawione są w opracowaniu pt. „Badanie losów absolwentów WSG 2014/2015”. Od 2016 r. wprowadzono do raportowania na poziomie podstawowych jednostek organizacyjnych wyniki i wnioski wynikające z raportów: Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów Szkół Wyższych.

Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni biorą udział w określaniu zakładanych efektów kształcenia na różnych etapach kształcenia. Opinie uzyskane od interesariuszy wewnętrznych (studentów i nauczycieli) i zewnętrznych (pracodawców i absolwentów) stanowią podstawę do określania i doskonalenia sylwetki absolwenta, efektów kształcenia, programu studiów i planów studiów. Wchodzą oni również w skład zadaniowych zespołów ds. zapewniania jakości kształcenia działających w poszczególnych jednostkach naukowo-dydaktycznych. Uczelnia prowadzi badania wśród pracodawców na temat ich oczekiwań wobec absolwentów szkół wyższych, ale także wobec samych uczelni jako potencjalnych partnerów. Badania prowadzone wśród zewnętrznych interesariuszy Uczelni - absolwentów i pracodawców wpisują się w prowadzony przez WSG od lat monitoring rynku pracy. Szczegółowe cele tego typu badań to:

- pozyskanie informacji na temat losów zawodowych absolwentów WSG,
- pozyskanie informacji o losach zawodowych absolwentów innych uczelni,

pozyskanie opinii pracodawców i instytucji wspierających zatrudnienie absolwentów szkół wyższych o ich przygotowaniu do wykonywania pracy i ich aktywności na rynku pracy.

Dodatkową platformą pozyskiwania informacji od interesariuszy wewnętrznych, doskonalenia jakości kształcenia, dyskusji i podnoszenia kompetencji pracowników w Uczelni stanowią systematycznie organizowane od roku akademickiego 2012/2013 przez prorektora ds. kształcenia i studentów seminaria dotyczące WSZJK, kierowane do wszystkich pracowników Uczelni. Na wniosek przedstawicieli wydziałów zamiejscowych umożliwiono udział pracowników tychże wydziałów drogą online. Wnioski i postulaty zgłaszane na seminariach są przekazywane odpowiednim organom do dalszych analiz Uczelni.

W trakcie wizytacji przedstawiono przykłady działań doskonalących podjętych na skutek wyników procesu monitorowania realizacji programu studiów lub konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi czy ocen zewnętrznymi:

Wnioski zgłoszone przez:	Działania doskonalące:
Studentów (badania ankietowe, weryfikacja efektów kształcenia, bezpośrednie rozmowy):	Umożliwienie studentom umieszczania kolejnych etapów oraz fragmentów prac dyplomowych na platformie ONTE. Powodem takiej zmiany były problemy komunikacyjne studentów i ich promotorów podczas opracowywania prac dyplomowych. Wynikiem zmiany jest usprawnienie komunikacji student-promotor oraz zmniejszenie ryzyka utracenia danych na etapie tworzenia pracy dyplomowej.
Interesariuszy wewnętrznych / opinia Samorządu Studentów	Program studiów wizytowanego kierunku studiów poddawany jest regularnym zmianom np. w ostatnim roku akademickich nastąpiło przesunięcie przedmiotu <i>Informatyczne systemy sterowania produkcją</i> z semestru 3 na semestr 5. Powodem takiej zmiany było niewystarczające następstwo treści z przedmiotem prowadzonym na równoległym semestrze <i>Logistyka produkcji</i> .
Interesariuszy wewnętrznych (Zadaniowy zespół ds. zapewniania jakości w Instytucie Kulturoznawstwa – opinia z dnia 24.03.2015, protokół z posiedzeń Senackiej podkomisji ds. procesu dyplomowania, protokół z posiedzenia Senackiej Komisji ds. Kształcenia, prośby Samorządu Studenckiego, pracowników dziekanatu)	1. Przygotowano procedurę modułu dyplomowania, stanowiącą zał. nr 3 Uchwały Kolegium WSG w Bydgoszczy z dnia 15 września 2015 r w sprawie procesu dyplomowania- informatyzując ten proces. Umożliwiło to zwiększenie kontroli nad systematyczną pracą studenta i promotora, usprawnienie przygotowywania dokumentacji do egzaminu dyplomowego – bowiem zarówno formularz oceny i recenzji pracy dyplomowej wypełniany jest elektronicznie.
Pracodawców	Zwiększenie wymiaru zajęć z praktykami
Zespół ds. weryfikacji poprawności programów przedmiotów, Zadaniowe zespoły ds. doskonalenia jakości kształcenia w jednostkach, Zespół audytujący,	1. Wprowadzenie „Karty ewaluacji zajęć dydaktycznych” od roku 2017/2018 (PW2 aktualizacja, Uchwała Kolegium WSG dnia 11 lipca 2017 w sprawie instrumentów wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, zał. nr 3 Instrukcja dotycząca weryfikacji, dokumentowania i archiwizacji dokumentacji potwierdzającej osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia w WSG obowiązująca od roku akademickiego 2017/2018. Wprowadzona „Karta ewaluacji zajęć dydaktycznych” ma systemowo umożliwić prowadzącym zajęcia zgłaszanie

	propozycji zmian, które dyrektor jnstytutu zobowiązany jest kierować do zadaniowego zespołu ds. podnoszenia jakości kształcenia. Ma również nakłonić prowadzących zajęcia do autorefleksji. Prowadzący zajęcia zobowiązany jest do przekazania karty ewaluacji zajęć po zakończeniu realizacji przedmiotu razem z protokołem, pracami etapowymi. 2. Zmiana formularza programu przedmiotu pod wpływem interesariuszy wewnętrznych. Poprzedni formularz składał się z 2 części, które, jak zgłaszano zawierały powtórzenia (Uchwała Kolegium WSG w Bydgoszczy z dnia 14 czerwca 2014 roku w sprawie zmiany załącznika nr 5 do Uchwały Senatu nr 13/2011/2012 z dnia 6 marca 2012 roku w sprawie wytycznych do opracowania i wprowadzania programów kształcenia zgodnych z KRK dla szkolnictwa wyższego). 3. Wprowadzenie formularza „Zakres i wymiar zadań i obowiązków dla prowadzącego zajęcia dydaktyczne” (Uchwała Kolegium WSG z dnia 18 lipca 2017 w sprawie zakresu i wymiaru zadań i obowiązków dla osób prowadzących zajęcia dydaktyczne). Zawiera 4 obszary: • Zadania i obowiązki związane z przygotowaniem zajęć dydaktycznych • Zadania i obowiązki związane z przeprowadzeniem zajęć dydaktycznych • Zadania i obowiązki związane z dokumentowaniem efektów kształcenia • Inne obowiązki związane z procesem dydaktycznym
Polską Komisję Akredytacyjną (w postaci zalecenia dla WSG dot. kierunku „zarządzanie”)	Poszerzono dokumentację studenckich praktyk zawodowych o dwie ankiety: a) ankieta dotycząca studenckich praktyk zawodowych wypełniania przez studenta b) ankieta dotycząca studenckich praktyk zawodowych wypełniania przez praktykodawcę (procedura PW 25)

Na Wydziale, w opracowaniu programów kształcenia oraz dostosowaniu efektów kształcenia do oczekiwań rynku pracy zaangażowani są w sposób systemowy interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Do interesariuszy wewnętrznych, którzy realizują określone zadania związane z projektowaniem efektów kształcenia należą przede wszystkim studenci oraz kadra dydaktyczna ocenianego kierunku. Interesariusze wewnętrzni uczestniczą w projektowaniu efektów kształcenia i ich zmian poprzez ich udział w Senacie, Radzie Wydziału, Wydziałowej

Komisji Programowej Jakości Kształcenia, Uczelnianej Komisji Programowej i Jakości Kształcenia. Przedstawiciele studentów są obecni z prawem głosu w Senacie Uczelni i Radzie Wydziału. Studenci mogą inicjować zmiany w projektowaniu i realizacji efektów kształcenia oraz przebiegu procesu dydaktycznego. Nauczyciele akademicki jako członkowie Rady Wydziału oraz gremiów jakościowych biorą udział w procesie projektowania efektów kształcenia poprzez uczestnictwo w posiedzeniach ww. organów, podczas których omawiane są sposoby realizacji założonych efektów kształcenia i ich weryfikacji w ramach poszczególnych przedmiotów.

W trakcie przygotowywania zmian w programie kształcenia uwzględniane są przede wszystkim opinie studentów (wyrażone najczęściej w cyklicznie prowadzonych ankietach), zapotrzebowanie rynku pracy, wyniki obserwacji karier zawodowych absolwentów, oraz opinie przedstawione przez pracodawców. Należy przy tym podkreślić, iż wysoka kameralność kształcenia osiągnięta z uwagi na niską liczbę studentów na Wydziale, a także szczególne relacje partnerskie studentów z nauczycielami akademickimi/mistrzami sprzyjają doskonaleniu jakości programów kształcenia oraz bezpośredniej wymianie poglądów nt. potrzeb doskonalenia procesu i metod kształcenia.

Zdaniem władz Wydziału badanie kariery zawodowej absolwentów jest jednym z elementów działań związanych na rzecz doskonalenia programu oraz oferty kształcenia. Zgodnie z przyjętą w Uczelni procedurą wyniki badań są omawiane na spotkaniach Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, a na ich podstawie rekomendowane są zmiany w programie kształcenia. Jednak w przypadku ocenianego kierunku w roku akademickim 2015/2016 Wydział miał dopiero pierwszych absolwentów. Zgodnie z obowiązującymi procedurami zostaną oni poddani temu badaniu dopiero w listopadzie 2017 roku. W badaniu uwzględnia się m.in. diagnozowanie luk kompetencyjnych oraz poznanie planów absolwentów dotyczących ich dalszego kształcenia.

Monitorowaniu i doskonaleniu programów kształcenia służy także okresowa i bieżąca ocena kadry realizującej kształcenie na ocenianym kierunku. Wyniki ewaluacji przeprowadzonej na Wydziale każdorazowo są brane pod uwagę w ocenie kadry.

Analiza dokonana przez ZO wykazała, że w efekcie monitorowania i okresowych przeglądów programów kształcenia jednostka podjęła działania mające na celu doskonalenie procesu kształcenia na wizytowanym kierunku. Aczkolwiek w zakresie uchybień wskazanych w pozostałych kryteriach, należy stwierdzić, iż procedury monitorowania i doskonalenia programów kształcenia, a także stopnia weryfikacji i oceny efektów kształcenia powinny zostać odpowiednio wzmocnione.

3.2.

Wydział zapewnia publiczny dostęp do informacji wykorzystując nowoczesne kanały komunikacji z własnymi interesariuszami, tj. stronę internetową, platformę e-learningową ONTE jak i tradycyjne formy przekazu, tj. gabloty informacyjne, spotkania tematyczne itp. Informacja o prowadzonym kształceniu dostępna jest na stronie internetowej Uczelni i Wydziału, niemniej jednak jest ona bardzo ograniczona, tj. brak szczegółowych informacji nt. samego kierunku „logistyka” m.in. programu kształcenia, w tym: efektów kształcenia, planów studiów oraz stosowanego systemu oceny efektów kształcenia, uzyskiwanych kwalifikacji,

sylwetki absolwenta. Podstawowym źródłem informacji o programie kształcenia są sylabusy przedmiotów. Sylabusy oraz inne Informacje niezbędne dla studentów są umieszczane na platformie e-learningowej ONTE. Studenci nie mają możliwości oceny dostępności informacji na temat kształcenia poprzez badanie ankietowe, aczkolwiek podczas spotkania z ZO wyrazili pozytywne opinie nt. przepływu informacji pomiędzy nimi a jednostką. Informacje o zmianach w planie zajęć są przekazywane studentom przez platformę system administrowania procesem studiowania (ISAPS), platformę e-learningowa ONTE oraz przez starostów grup dziekańskich.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Na Uczelni i Wydziale zostały przyjęte przejrzyste procedury w zakresie projektowania, zatwierdzenia, monitorowania i okresowego przeglądu programów kształcenia. Wydział stosuje różnorodne formy udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w doskonaleniu i realizacji programów kształcenia: związanej z programem studiów i jakością kształcenia. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia monitoruje się stopień osiągania zakładanych efektów kształcenia. Monitorowanie prowadzone jest na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania. Systematycznie podejmowane są działania umożliwiające ocenę przyjętych sposobów weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć.

Jednostka utrzymuje stały kontakt ze swoimi absolwentami i wiedza nt. losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy jak i stopień ich wykorzystania jest znany. Monitorowaniu podlega także prowadzona polityka kadrowa, stosowane są ankiety oceniające nauczycieli na wszystkich poziomach i formach studiów. Wyniki tych ocen są brane pod uwagę przy obsadzie zajęć w kolejnych cyklach oraz doskonaleniu programu kształcenia.

Zarówno Uczelnia, jak i Wydział zapewniają interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym dostęp do informacji, przy wykorzystaniu różnych kanałów komunikacji, aczkolwiek informację na stronie internetowej nt. programu kształcenia i realizacji procesu kształcenia należy uznać za bardzo ograniczoną zarówno w odniesieniu do zakresu jak i kompleksowości. Jest to słaba strona funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Umieszczanie informacji na platformach internetowych dostępnych po zalogowaniu nie można uznać jako informacji dostępnych publicznie.

Dobre praktyki

-

Zalecenia

Zaleca się umieszczenie na stronie internetowej uczelni aktualnej, wyczerpującej i kompleksowej informacji dotyczącej programu kształcenia oraz procedur toku studiów, dostępnej publicznie.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1.Liczba, dorobek naukowy/artystyczny, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2.Obsada zajęć dydaktycznych

4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Do minimum kadrowego kierunku „logistyka” studia I stopnia Jednostka przedstawiła 4 samodzielnych nauczycieli akademickich, 6 pracowników ze stopniem doktora oraz 2 magistrów (wymagana liczba 1 pracownik samodzielny oraz 5 doktorów). Z tego grona nie zaliczony został do minimum kadrowego kierunku jeden nauczyciel akademicki. W kategoriach liczbowych warunek niezbędny do prowadzenia studiów na I stopniu jest spełniony. Jednostka nie prowadzi studiów II stopnia na kierunku „logistyka”. Senat Wyższej Szkoły Gospodarki uchwalił Uchwałą nr 13/2011/12 z dnia 6.03.2012 r. przypisanie efektów kształcenia dla kierunku studiów „logistyka”, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny.

Zgodnie z tą Uchwałą kierunek „logistyka” został osadzony w następujących dziedzinach i dyscyplinach naukowych:

- w obszarze nauk technicznych, dziedzinie nauk technicznych, w dyscyplinach: informatyka, transport, mechanika (wg ZO osadzenie w dyscyplinie mechanika jest fasadowe),
- w obszarze nauk społecznych, dziedzinie nauk ekonomicznych, w dyscyplinach: nauki o zarządzaniu, ekonomia.

Zespół Oceniający PKA stwierdził, że **liczba nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego studiów I stopnia jest zgodna z wymaganiem**, tj. spełnia wymóg posiadania minimum 1 nauczyciela akademickiego z tytułem profesora lub stopniem dr hab. oraz 5 nauczycieli ze stopniem dr, określoną w §12.1.1 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r., w *sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1596). Ponadto ZO PKA stwierdza, że wskazani nauczyciele akademicy:

- są zatrudnieni w Uczelni na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów, co (§10.1 ww. Rozporządzenia),
- prowadzą osobiście na ocenianym kierunku wymaganą liczbę godzin zajęć dydaktycznych (§10.2 oraz §10.3 ww. Rozporządzenia),
- złożyli oświadczenia zgodnie z art. 112a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.).

Po przeanalizowaniu dorobku naukowego oraz doświadczenia zdobytego poza Uczelnią przez nauczycieli akademickich zgłoszonych przez Wydział do minimum kadrowego ZO PKA stwierdził, że posiadają oni dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe zapewniające realizację programu studiów w dziedzinach: nauki techniczne i nauki społeczne, w zakresie dyscyplin informatyka, transport oraz nauki o zarządzaniu i ekonomia, co oznacza **spełnienie warunku określonego w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 26 września 2016 r., w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia** (Dz. U. z 2016 r. poz. 1596), zgodnie z którym nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu praktycznym, jeżeli posiada zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy i/lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią w obszarach wiedzy odpowiadających obszarom kształcenia, wskazanym dla tego

kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku.

ZO PKA do minimum kadrowego I stopnia na kierunku „logistyka” zaliczył 11 nauczycieli akademickich (4 z tytułem prof. lub stopniem dr hab., 5 ze stopniem dr oraz 2 magistrów) reprezentujących dziedziny: nauki techniczne i nauki społeczne, którzy posiadają dorobek naukowy i/lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią w dyscyplinach: informatyka, transport, nauki o zarządzaniu, ekonomia.

ZO stwierdził, że moduły zajęć realizowane przez poszczególnych pracowników stanowiących minimum kadrowe odpowiadają ich kwalifikacjom wynikającym z dorobku naukowego i/lub doświadczenia zawodowego.

Kompetencje pozostałych nauczycieli akademickich, ich dorobek naukowy, publikacyjny oraz praktyczne doświadczenie zawodowe są odpowiednie w kontekście realizowanych przez nich przedmiotów i umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Przykładowo jeden z samodzielnych pracowników zaliczonych do minimum kadrowego specjalizuje się w zagadnieniach funkcjonowania międzynarodowego transportu drogowego oraz problematyce bezpieczeństwa w łańcuchach logistycznych i jest autorem, współautorem kilkunastu publikacji z zakresu teleinformatyki oraz transportu drogowego. Jest on również uznanym specjalistą na arenie międzynarodowej. Inny samodzielny pracownik naukowy jest autorem kilkudziesięciu artykułów opublikowanych w czasopismach zagranicznych umieszczonych na liście A MNiSW. Osoba ta wypromowała ponad 200 magistrów, 4 doktorów oraz recenzowała kilkanaście rozpraw doktorskich i habilitacyjnych. Bogaty dorobek publikacyjny posiadają także pozostałe osoby wchodzące w skład minimum kadrowego na kierunku „logistyka”, dotyczący m.in. praktycznych rozwiązań logistycznych, informatycznych i zarządczych w działalności przedsiębiorstw. Znaczący dorobek naukowy posiada też większość nauczycieli akademickich spoza minimum kadrowego, prowadzących zajęcia na kierunku „logistyka” Jest to dorobek z zakresu zarządzania, transportu, spedycji oraz technicznych i ekonomicznych aspektów prowadzenia działalności w przedsiębiorstwach transportowych.

Kompetencje dydaktyczne kadry prowadzącej zajęcia, wyrażające się m. innymi stosowaniem zróżnicowanych metod dydaktycznych w szczególności angażujących studentów w proces uczenia się są wysokie i gwarantują osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Ocena ta została dokonana na podstawie dostępnej dokumentacji (prac etapowych), rozmowy ze studentami oraz przeprowadzonych hospitacji zajęć (załącznik), które potwierdziły właściwe przygotowanie nauczycieli akademickich i stosowanie właściwych metod dydaktycznych. ZO stwierdza, że **struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu praktycznym.**

W opinii studentów wyrażonej na spotkaniu z ZO kadra prowadząca zajęcia dydaktyczne na wizytowanym kierunku posiada praktyczne doświadczenie umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

4.2.

Zespół Oceniający stwierdza, że obsadę zajęć dydaktycznych w WSG proponuje Dyrektor Instytutu Ekonomii i Zarządzania, a zatwierdza Dziekan Kolegium Nauk Technicznych. Wykłady prowadzone są przez profesorów tytułarnych, doktorów habilitowanych oraz doktorów posiadających udokumentowany dorobek naukowy i dydaktyczny. Ćwiczenia laboratoryjne, rachunkowe oraz zajęcia projektowe prowadzą doktorzy i asystenci ze stopniem magistra. Opiekunami prac dyplomowych mogą być nauczyciele z tytułem naukowym lub co najmniej ze stopniem naukowym doktora. Jednostka zapewnia prawidłową obsadę zajęć dydaktycznych. Podejmując decyzje w tym zakresie brane są pod uwagę następujące czynniki:

- doświadczenie nauczyciela akademickiego w prowadzeniu danego przedmiotu lub przedmiotów o treściach zbliżonych,
- zbieżność przedmiotu z prowadzonymi przez nauczyciela akademickiego badaniami,
- doświadczenie zawodowe nauczyciela akademickiego zdobyte poza uczelnią i/lub zagranicą,
- udział w projektach badawczych i wykonane ekspertyzy, odbyte kursy i szkolenia,
- opinie studentów nt. nauczyciela wyrażone w ankietach.

W roku akademickim 2017/2018 na kierunku „logistyka” zajęcia dydaktyczne prowadzi łącznie 74 nauczycieli akademickich, w tym 9 osób z tytułem naukowym profesora i stopniem naukowym doktora habilitowanego, 38 osób ze stopniem naukowym doktora oraz 29 osób z tytułem magistra i magistra inż. Moduły zajęć związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym realizuje 6 profesorów i doktorów habilitowanych (66%), 22 doktorów (58%) oraz 30 magistrów (80%). Moduły te prowadzone w większości przez nauczycieli akademickich, którzy posiadają doświadczenie zawodowe uzyskane poza uczelnią związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie zakładanych dla tych modułów. Natomiast moduły zajęć służące zdobywaniu przez studenta kompetencji inżynierskich prowadzone są przez 3 doktorów habilitowanych (wszyscy z tytułem inżyniera), 18 doktorów (w tym 15 osób posiadających stopień doktora w obszarze nauk technicznych) i 9 osób z tytułem magistra inżyniera.

Kadra dydaktyczna Kolegium Nauk Technicznych zarówno ta tworząca minimum kadrowe jak i pozostali nauczyciele akademicy i praktycy prowadzący kształcenie na kierunku „logistyka” przeszkoleni zostali w zakresie metod i technik kształcenia na odległość.

Na podstawie informacji zamieszczonych w Raporcie samooceny, a zweryfikowanych podczas wizytacji, można jednoznacznie stwierdzić, że nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na wizytowanym kierunku posiadają dorobek adekwatny do rodzaju i zakresu zajęć, które prowadzą, doświadczenie w prowadzeniu badań oraz kompetencje dydaktyczne adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Obsada zajęć dydaktycznych w ramach modułów kształcenia/przedmiotów nie budzi zastrzeżeń, dotyczy to nauczycieli stanowiących minimum kadrowe jak i pozostałych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku „logistyka”. Potwierdziły to również przeprowadzone hospitacje wybranych zajęć.

4.3.

ZO PKA stwierdza, że Jednostka dba o rozwój kadry stwarzając warunki motywujące do jej doskonalenia. Potwierdzili to również pracownicy obecni na spotkaniu. Polityka kadrowa

realizowana w WSG jest zgodna z zapisami zawartymi w Statucie Uczelni. Priorytetami polityki kadrowej są:

- dbanie o rozwój młodych pracowników naukowo-dydaktycznych,
- pozyskiwanie pracowników z bogatym doświadczeniem naukowo-dydaktycznym i zawodowym,
- zatrudnianie osób spoza szkolnictwa wyższego w charakterze ekspertów branżowych.

Zatrudnianie pracowników naukowo-dydaktycznych przeprowadzane jest w trybie konkursowym a umowy zawierane są po raz pierwszy na czas określony. Polityka kadrowa WSG ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu kadry naukowo dydaktycznej. Z uwagi na interdyscyplinarny charakter kształcenia zarówno w dziedzinie nauk technicznych (w obszarze nauk technicznych) jak i w dziedzinie nauk ekonomicznych (obszar nauk społecznych) prowadzona polityka kadrowa ma na celu systematyczny rozwój pracowników naukowych poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych i dydaktycznych. Temu celowi służą:

- granty naukowe na realizację projektów indywidualnych i zespołowych,
- stypendia doktorskie,
- płatne urlopy naukowe,
- finansowanie i współfinansowanie wewnętrznych i zewnętrznych szkoleń,
- wyjazdy w ramach programu Erasmus.

Inną formą wspomagania rozwoju naukowego nauczyciela akademickiego jest obniżenie pensum dydaktycznego (do 50%). Do obowiązków kadry dydaktycznej, a w szczególności adiunktów, należy prowadzenie prac naukowo-badawczych. Działalność naukowo-badawcza Wyższej Szkoły Gospodarki finansowana jest z budżetu Uczelni, środków pochodzących z grantów otrzymanych z Unii Europejskiej, budżetu państwa oraz innych instytucji, w tym NCN i NCBiR.

Prowadzona polityka wspierania rozwoju naukowego kadry prowadzącej zajęcia na kierunku „logistyka” daje zauważalne rezultaty czego przykładem jest uzyskanie w roku akademickim 2016/2017 stopnia naukowego doktora habilitowanego przez dwie osoby oraz znaczne zaawansowanie prac doktorskich (otwarte przewody) przez trzy osoby.

W procesie awansowania szczególnie zwracana jest uwaga na nowoczesne formy prowadzenia zajęć, opracowywanie nowych materiałów i przedmiotów. Ponadto pracownicy są oceniani przez studentów poprzez ankietyzację. Wyniki tych ocen mają wpływ na awans zawodowy pracownika. Na spotkaniu ZO z kadrami pracownicy WSG podkreślali duże zaangażowanie Władz Uczelni w rozwój kadry i stwarzanie przyjaznych warunków pracy poprzez: urlopy naukowe, staże w ośrodkach zagranicznych, granty habilitacyjne. Uczelnia wspiera działalność publikacyjną, zapewniając środki finansowe na publikacje z listy A oraz WOS.

W opinii studentów Jednostka prowadząca wizytowany kierunek wdrożyła skutecznie system ankietyzacji kadry akademickiej. Ankiety przeprowadzane są cyklicznie raz w semestrze. Zbiorcze wyniki ankiet są udostępniane wszystkim studentom na platformie ONTE. W przypadku wystąpienia niskiej oceny nauczyciela akademickiego, Jednostka podejmuje decyzje o przeprowadzeniu dodatkowych hospitacji zajęć danego nauczyciela. W przypadku powtórnej oceny negatywnej Jednostka przeprowadza rozmowę wyjaśniającą i w przypadku stwierdzenia niezadowolających efektów podejmowana jest decyzja o rozwiązaniu umowy z nauczycielem akademickim. Przedstawiciele studentów poinformowali, że brali aktywny

udział w przygotowaniu procedury ankietyzacji, w szczególności w opracowywaniu ankiety oceny nauczyciela akademickiego.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Minimum kadrowe na studiach pierwszego stopnia kierunku „logistyka” jest spełnione.

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu praktycznym. Nauczyciele akademicy, zgłoszeni przez Uczelnię do minimum kadrowego studiów pierwszego stopnia, posiadają dorobek naukowy i/lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią w zakresie dyscyplin naukowych, do których przypisany został oceniany kierunek i które zostały wskazane jako te, do których odnoszą się kierunkowe efekty kształcenia, co oznacza **spełnienie warunku** określonego w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 30 września 2016 r., w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2016 r. poz. 1596).

Prowadzone badania zawierają się w obszarze nauk technicznych i nauk społecznych, w dziedzinach nauki techniczne i nauki ekonomiczne, dyscyplinach: informatyka, transport, nauki o zarządzaniu, ekonomia.

Stwierdzono jednak, iż przypisanie kierunkowych efektów kształcenia do dyscypliny mechanika jest fasadowe, gdyż wiedza i umiejętności charakterystyczne dla tej dyscypliny nie występują w programie kształcenia. Wykluczając to fasadowe przypisanie kadra jednostki zapewnia realizację programu kształcenia na studiach pierwszego stopnia, oraz zapewnia osiąganie zakładanych efektów kształcenia.

Polityka kadrowa prowadzona przez WSG jest realizowana w sposób prawidłowy, motywujący nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych.

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu praktycznym. Również pozostali pracownicy dydaktyczni legitymują się dorobkiem naukowym, dydaktycznym i/lub doświadczeniem zawodowym zgodnym z efektami kształcenia kierunku, a także efektami kształcenia prowadzonych przedmiotów.

W opinii studentów nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia dydaktyczne na wizytowanym kierunku są pozytywnie oceniani przez nich. Jednostka wdrożyła kompleksowy i skuteczny system oceny nauczycieli akademickich. Przedstawiciele studentów biorą czynny udział w przygotowaniu i aktualizowaniu systemu oceny nauczycieli akademickich.

Dobre praktyki

Zalecenia

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Zarówno Uczelnia, jak również Kolegium Nauk Technicznych prowadzące kierunek „logistyka” posiada i rozwija relacje z otoczeniem społeczno – gospodarczym, które przekładają się na koncepcję i proces kształcenia na ocenianym kierunku.

WSG w zakresie tworzenia programu kształcenia na kierunku „logistyka” intensywnie współpracuje z instytucjami gospodarczymi i jednostkami badawczo-rozwojowymi regionu.

Zasady tej współpracy określone są w bilateralnych umowach, z uwzględnieniem profilu kształcenia i specyfiki danego podmiotu. Wśród najważniejszych obszarów współpracy należy wymienić udział pracodawców w zakresie określania treści kształcenia z poszczególnych przedmiotów zawodowych, wzajemne wsparcie merytoryczne i organizacyjne przy realizacji projektów badawczych, rozwojowych i analitycznych, udział w realizacji praktyk zawodowych studentów, wspieranie przedsiębiorczości studentów, współpracę w zakresie edukacji i popularyzacji wiedzy oraz doskonalenia zawodowego.

Oprócz współpracy w ramach umów bilateralnych sformalizowana współpraca z przedstawicielami otoczenia społeczno – gospodarczego przejawia się w pracach Konwentu Uczelni. Konwent jest organem doradczym i wspierającym władze Kolegium, do zadań którego należy, m.in.:

- wspieranie działalności Kolegium Nauk Technicznych na rzecz rozwoju,
- kształtowanie i wyrażanie opinii w sprawach dotyczących proponowanych kierunków kształcenia, oferty kształcenia, a także organizacji praktyk i staży studenckich,
- wzajemny rozwój i promowanie, zwłaszcza w zakresie realizacji projektów, organizacji konferencji, seminariów, szkoleń, spotkań eksperckich czy wydarzeń branżowych.

Lista podmiotów, z którymi współpracuje Kolegium Nauk Technicznych jest obszerna i obejmuje różnorodne podmioty, m.in.: instytucje samorządowe, duże przedsiębiorstwa o ogólnopolskim i międzynarodowym zasięgu działania, mikroprzedsiębiorstwa, jak również instytucje otoczenia biznesu. Do grupy partnerów, z którymi Uczelnia nawiązała współpracę należą m. in.: Pojazdy Szynowe Pesa Bydgoszcz Spółka Akcyjna Holding, Żegluga Bydgoska Sp. z o.o., MZK Bydgoszcz, Gotowski Budownictwo Komunikacyjne i Przemysłowe, AWZ Developer, Akademia Transportu, JMJ Trans, Przedsiębiorstwo „Logicos”, Przedsiębiorstwo AutoSoftware Wojciech Zalewski, XPO Logistics, TIMO COM D.A. Korbust Pia, ALL FRED „Logistics” sp. z o.o., Stovit Group Sp. z o.o.. Ponadto Uczelnia współpracuje z takimi podmiotami otoczenia biznesu jak: Ogólnopolski Związek Pracodawców Transportu Drogowego Oddział w Pile, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Bydgoszczy, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Kujawsko – Pomorskie Stowarzyszenie Przewoźników Międzynarodowych w Bydgoszczy, Powiatowy Urząd Pracy, itd.

Podkreślić należy, że większość podmiotów współpracujących z Kolegium Nauk Technicznych reprezentuje branżę TSL (Transport – Spedycja – Logistyka), bezpośrednio związaną z ocenianym kierunkiem.

Uczelnia intensywnie współpracuje z uczelniami z Ukrainy, również w obszarze kształcenia logistyków.

Znaczenie, jakie przywiązuje Uczelnia do budowania relacji z otoczeniem społeczno – gospodarczym ma również odzwierciedlenie w procedurach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia WSG, które przewidują m.in.: udział w badaniach rynku edukacyjnego, analizy potrzeb pracodawców i braków kompetencyjnych studentów i absolwentów, konsultowanie i opiniowanie efektów kształcenia, udział w procesie kształcenia (Procedura PW 8 „Inicjowanie i realizacja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym”). Za powyższe działania odpowiedzialne są jednostki naukowo-dydaktyczne przy wsparciu wyspecjalizowanych jednostek ogólnouczelnianych takich jak np.: Kreator Innowacyjności, Centrum Przedsiębiorczości Studenckiej oraz Centrum Współpracy z Zagranicą.

Spotkanie Zespołu Oceniającego z przedstawicielami pracodawców pozwala stwierdzić, iż biorą oni czynny udział w określaniu efektów kształcenia i w ich weryfikacji. Współpraca ta ma jednak charakter sporadyczny, ale jest sformalizowana poprzez udział pracodawców w posiedzeniach rady Kolegium Nauk Technicznych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Różnorodne formy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia dają wymierne korzyści w postaci dobrej organizacji praktyk zawodowych, włączania pracodawców w procesy budowania oferty edukacyjnej oraz działania służące rozwijaniu programów studiów w oparciu o aktualne potrzeby rynku pracy.

Podkreślić należy dużą różnorodność podmiotów, z którymi współpracuje Kolegium Nauk Technicznych w ramach branży TSL. W tym zakresie istnieje duży potencjał dalszego rozwijania i doskonalenia współpracy z otoczeniem społeczno – gospodarczym.

Należy zwrócić uwagę na niezwykle intensywną współpracę Uczelni z uczelniami wyższymi Ukrainy, które mają charakter działań zinstytucjonalizowanych, również w zakresie kształcenia logistyków.

Dobre praktyki

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Umiędzynarodowienie na kierunku „logistyka” jest jednym z priorytetów WSG i ma odzwierciedlenie w jego strategii. Władze Uczelni w ostatnich latach dużo uwagi poświęciły działaniom zmierzającym do wyjścia z kształceniem poza granice kraju.

Jednostka stwarza warunki sprzyjające udziałowi studentów w międzynarodowych programach mobilności. Wyższa Szkoła Gospodarki uczestniczy w programie Erasmus+. W ramach tego programu liczebności studentów wyjeżdżających i przyjeżdżających na studia i praktyki wynosiły:

- rok akademicki 2014/2015 (11 studentów wyjeżdżających i 13 przyjeżdżających na studia, 5 studentów wyjeżdżających i 3 przyjeżdżających na praktyki),
- rok akademicki 2015/2016 (13 studentów wyjeżdżających i 25 przyjeżdżających na studia, 6 studentów wyjeżdżających i 2 przyjeżdżających na praktyki),
- rok akademicki 2016/2017 (8 studentów wyjeżdżających i 39 przyjeżdżających na studia, 7 studentów wyjeżdżających i 2 przyjeżdżających na praktyki).

Również w ww. trzech latach akademickich mobilność pracowników prowadzących zajęcia na kierunku „logistyka” wyjeżdżających w ramach programu Erasmus+ wynosiła: Czechy – 14 wyjazdów, Litwa – 12 wyjazdów, Niemcy – 8 wyjazdów, Rumunia – 6 wyjazdów, Turcja – 5 wyjazdów, Węgry – 4 wyjazdy, Finlandia - 1 wyjazd, Łotwa - 1 wyjazd, Słowacja – 3 wyjazdy,

Chorwacja - 1 wyjazd, Portugalia- 1 wyjazd, Szwecja – 2 wyjazdy, Bułgaria - 1 wyjazd, Hiszpania - 1 wyjazd, Słowenia - 1 wyjazd, Włochy - 1 wyjazd.

W WSG w ramach rozwoju współpracy międzynarodowej do prowadzenia zajęć na kierunku „logistyka” zatrudniono dwóch profesorów wizytujących.

Jednostka dzięki mobilności nauczycieli akademickich realizuje projekty międzynarodowe. Należą do nich:

1. Organizacja kursów intensywnych:
 - a. PROMAND „Programming Mobile Applications for Android System”,
 - b. INTERATE “International Approaches to Entrepreneurship”.
2. Program Visiting Professor.
3. Program Study Buddy.
4. Realizacja projektów z zakresu budowania potencjału w szkolnictwie wyższym, wymiany młodzieżowej i współpracy transgranicznej.

W Wyższej Szkole Gospodarki zasady nauki języków obcych określone zostały w „Instrukcji z dnia 16 czerwca 2014 r. dotyczącej realizacji modułu przedmiotowego język obcy od roku akademickiego 2014/2015”. Język obcy (w ramach 3 różnych ścieżek kształcenia do wyboru w różnych semestrach) związany z kierunkiem studiów jest realizowany w formie e-learningu na poziomie B2. Studenci kontynuują naukę języka obcego i są przypisani do właściwego obszaru językowego na platformie ONTE. Uczelnia wprowadziła wytyczne obowiązujące na egzaminach międzynarodowych z zakresu treści związanych ze środowiskiem pracy. W opinii studentów oferta programów mobilności międzynarodowej umożliwia studentom kierunku "logistyka" na zdobycie doświadczenia na międzynarodowej arenie w zakresie studiowanego kierunku. Studenci studiów stacjonarnych chętnie korzystają z oferty programów wymian. Studenci studiów niestacjonarnych ze względu na zobowiązania prywatne nie korzystają z programów mobilności studenckiej. O zasadach i możliwościach wyjazdów zagranicznych studenci dowiadują się ze strony Internetowej Jednostki, podczas rekrutacji na studia oraz od Prorektora ds. międzynarodowych, który bezpośrednio odpowiada za współpracę międzynarodową oraz umiędzynarodowienie procesu kształcenia. Studenci wizytowanego kierunku mają do wyboru kursy z języka angielskiego, niemieckiego oraz rosyjskiego. Na początku pierwszego semestru deklarują chęć podjęcia kursu z wybranego przez nich języka, a następnie w trakcie trwania semestru zdają test, który kwalifikuje ich do odpowiedniej grupy zaawansowania. Zajęcia z języka obcego trwają przez cztery semestry i obejmują: język obcy w środowisku pracy oraz język obcy specjalistyczny związany z kierunkiem studiów. WSG oferuje studentom obligatoryjnie jeden przedmiot prowadzony w języku angielskim.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

W opinii ZO PKA poziom umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku „logistyka” należy ocenić pozytywnie. Oferta programów wymian międzynarodowych jest dostosowana do potrzeb studentów. Kształcenie językowe obejmuje trzy języki (alternatywnie do wyboru) obce na poziomie dostosowanym do zawansowania studentów. W programie studiów kierunku "logistyka" znajduje się przedmiot prowadzony w języku angielskim. Jednostka dzięki mobilności nauczycieli akademickich realizuje projekty międzynarodowe. Współpraca naukowa (w ramach wspólnie realizowanych projektów) i dydaktyczna z zagranicznymi instytucjami akademickimi/oraz mobilność międzynarodowa studentów i nauczycieli

akademickich wpływa na poziom kształcenia poprzez uwzględnienie zdobytej wiedzy w tworzeniu/modyfikacji koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku.

Dobre praktyki

Wprowadzenie wytycznych obowiązujących na egzaminach międzynarodowych z języków obcych.

Zalecenia

Dążyć do wprowadzenia i rozwijania oferty zajęć prowadzonych w językach obcych.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy usytuowana jest w centrum miasta. Atutem tego położenia jest bliskość głównych dworców: kolejowego i autobusowego oraz doskonała komunikacja z innymi częściami miasta. Na szczególną uwagę zasługuje także bliskie położenie kampusu Uczelni w stosunku do dużych bibliotek w Bydgoszczy, tj. Wojewódzkiej, Pedagogicznej i Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego. Skupienie bazy dydaktycznej w jednym kampusie ułatwia organizację i realizację zajęć dydaktycznych. Uczelnia dysponuje bazą lokalową składającą się z 15 wolnostojących budynków (o łącznej powierzchni ponad 13 tys. m²).

Do realizacji zajęć dydaktycznych na kierunku "logistyka" w WSG wykorzystywane są sale wykładowe i laboratoria Uczelni. Sale wykładowe wyposażone są w zestawy multimedialne, w skład których wchodzi: zestaw komputerowy z dostępem do sieci Internet, zestaw nagłaśniający, projektor multimedialny i ekran projekcyjny.

Pomieszczenia administracyjne i sale dydaktyczne powiązane są siecią komputerową. Stanowiska komputerowe w jednostkach naukowo-dydaktycznych i administracji Uczelni posiadają szerokopasmowy dostęp do Internetu, a komputery udostępnione studentom pracują w autonomicznej sieci komputerowej.

W celu wdrożenia nauczania komplementarnego powołano ogólnouczelnianą jednostkę o nazwie Ośrodek Nowych Technologii Edukacyjnych (ONTE), który uruchomił i administruje platformą e-learningową, utworzoną na bazie otwartego systemu LMS – Moodle. Obecnie do podstawowych zadań jednostki należy zarządzanie istniejącymi platformami LMS, implementacja kursów zdalnych, szkolenia studentów oraz kadry dydaktycznej, monitorowanie pracy użytkowników systemu. Realizację zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość reguluje w WSG Uchwała Kolegium Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia 8 lipca 2014 w sprawie opracowania autorskich programów nauczania, przygotowania materiałów dydaktycznych oraz metod kształcenia zdalnego. Uchwała określa zasady realizacji zajęć zdalnych, rodzaje materiałów dydaktycznych zamieszczanych na platformie oraz inne

formy aktywności dydaktycznej na platformach LMS. W załącznikach do uchwały opisane są standardy jakie muszą spełniać zamieszczane materiały dydaktyczne.

Uczelnia dysponuje kilkunastoma pracowniami komputerowymi. Jedna z pracowni posiada oprogramowanie zgodne ze specjalistycznymi programami kształcenia na kierunku „logistyka”. Jest to Pracownia Systemów Logistycznych, w której realizowane są prace dotyczące systemów zarządzania w transporcie drogowym (UNICOM Systems IT), kolejowym i morskim jak również systemów magazynowych (skanery kodów kreskowych). Inne zainstalowane narzędzia komputerowe - systemy umożliwiają zdobycie umiejętności praktycznych w zakresie zarządzania firmą transportową, uczestniczenia w funkcjonowaniu giełdy transportowej (oprogramowanie udostępniane w 22 językach do zarządzania dostawami jak również oceny klientów z sektora usług logistycznych), korzystania z systemu zleceń w transporcie kolejowym, drogowym i morskim a także posługiwania się systemem telematycznym DIGITRACK do monitoringu pojazdów uczestniczących w łańcuchu dostaw oraz systemem Workflow do efektywnego zarządzania dokumentacją w procesach logistycznych. Pracownia wyposażona jest również w system mapowy Map&Guide.

Brak jest natomiast pracowni o profilu technicznym pozwalających na poznanie zjawisk fizycznych w układach mechanicznych.

Istotną rolę w zdobywaniu umiejętności praktycznych odgrywają zajęcia warsztatowe. Przykładem takich zajęć są warsztaty czy też zajęcia projektowe np. z przedmiotów takich jak: Zarządzanie logistyczne, Zarządzanie produkcją i usługami, Inżynieria projektowania systemów logistycznych w przedsiębiorstwie, Sterowanie flotą pojazdów.

Prowadzenie zajęć z tych przedmiotów polega na analizie konkretnych przypadków wykorzystując pakiety komputerowe takie jak: symulator tachografu analogowego, symulator tachografu cyfrowego, oprogramowanie transportowe TransSped-1, oprogramowanie CRM, oprogramowanie spedycyjne, oprogramowanie logistyczne - zintegrowany system informatyczny przedsiębiorstwa.

W kampusie WSG w Bydgoszczy do prowadzenia zajęć z technologii informatycznych zostało utworzonych oprócz pracowni logistycznej 11 pracowni komputerowych wyposażonych od 12 do 20 komputerów każda. Komputery PC mogą pracować pod kontrolą systemu Windows lub Linux. W pracowniach zainstalowano również projektory multimedialne, a w jednej z nich znajduje się tablica interaktywna. Na komputerach dostępne jest oprogramowanie: NI LabView, Microsoft Visual Studio, Borland C++ Builder, SPSS, Subiekt GT, Rachmistrz, ArcGIS, Microsoft Office, Mathworks Matlab. Do dyspozycji wykładowców są również 2 mobilne pracownie wyposażone w 15 notebooków każda.

Pozostałe pracownie są wykorzystywane wspólnie także na innych kierunkach kształcenia ze względu na uniwersalność oprogramowania biurowego, np. pakietów MS-Office, czy też oprogramowania do nauki języków obcych.

Uczelnia dysponuje pracownią dla osób z dysfunkcjami ruchu, wzroku i słuchu, w której znajduje się 10 stanowisk dostosowanych do korzystania z komputerów przez osoby na wózkach-inwalidzkich. Na potrzeby prowadzenia zajęć zainstalowano oprogramowanie i sprzęt dla osób z różnego rodzaju dysfunkcjami.

Studenci kierunku "logistyka" mają zapewnioną bazę dydaktyczną, która wspiera ich w osiąganiu założonych efektów kształcenia. Sale dydaktyczne wyposażone są w ergonomiczne krzesła, rzutniki oraz odpowiednią wentylację.

W opinii studentów istniejąca infrastruktura pozwala realizować program kształcenia na kierunku "logistyka". Budynek jest w pełni dostosowany do osób z niepełnosprawnościami, posiada windy, podjazdy dla wózków, schodolazy oraz specjalnie dostosowane toalety. Na terenie Jednostki prowadzącej wizytowany kierunek znajduje się stołówka, w której studenci mogą zjeść posiłek, jak również jest jadalnia, pozwalająca na pozostawianie artykułów żywnościowych dla innych.

7.2.

Biblioteka Uczelni zlokalizowana jest w budynku głównym Uczelni. Dysponuje nowoczesnym kompleksem Czytelni (Czytelnia tradycyjna i elektroniczna "e-WSG") oraz wypożyczalnią. Podstawę systemu bibliotecznego-informacyjnego WSG stanowi Biblioteka Główna w Bydgoszczy, której podlegają biblioteki filialne przy Wydziałach w Elku, Inowrocławiu, Malborku, Słupsku, Toruniu i Chojnicach. Prowadzona jest również wymiana międzybiblioteczna z ponad 30 uczelniami z kraju i z zagranicy oraz z Kujawsko-Pomorską Biblioteką Cyfrową.

Przy Bibliotece Głównej funkcjonuje Ośrodek Informacji Naukowej oraz jedyne w Polsce działające przy Uczelni niepublicznej - Centrum Dokumentacji Europejskiej.

Zasoby biblieczne obejmują: książki, czasopisma (w zakresie logistyki - 41), dokumenty audiowizualne, mapy, normy (w tym eurokody). Księgozbiór Biblioteki Głównej i jej filii obejmuje około 45 tys. woluminów (wg stanu na koniec 28 lutego 2017 r.), ułożonych według numerów inwentarzowych. Znalazienie odpowiedniej książki możliwe jest dzięki katalogowi on-line. Obecnie w zasobach Biblioteki znajduje się ponad 600 pozycji z obszaru logistyki. Dwa razy do roku zbierane są zamówienia na pozycję literaturowe dotyczące wszystkich kierunków studiów prowadzonych na WSG.

Biblioteka WSG umożliwia dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki, wśród których na szczególną uwagę zasługują bazy: EBSCO, WEB OF SCIENCE, ELSEVIER, SCOPUS, SPRINGER, czy też Willey-Blackwell. Uczelnia posiada dostęp do systemu informacji prawnej LEX, Wydawnictwa Wolters Kluwer, co pozwala na zaspokojenie potrzeb środowiska akademickiego w zakresie dostępu do aktualizowanych na bieżąco źródeł prawa.

Ponadto WSG dysponuje dostępem do e-Publikacji Nauki Polskiej – jako zbioru publikacji naukowych z różnych dziedzin, wydawanych przez polskie uczelnie, instytuty naukowe, towarzystwa i stowarzyszenia naukowe oraz muzea.

Wszyscy studenci WSG mogą korzystać z Ośrodka Informacji Naukowej, który działa w systemie informacyjno-bibliotecznym Uczelni.

W Czytelni, do dyspozycji czytelników jest 61 miejsc oraz 33 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu. Dostępne są również dwa stanowiska pracy zbiorowej. Oprócz tego użytkownicy Biblioteki mają do dyspozycji 2 skanery. Władze Uczelni przywiązują wielką wagę do zaopatrzenia Biblioteki w najnowszy sprzęt komputerowy (np. w 2017 roku wymieniono 15 komputerów). Zainstalowana sieć bezprzewodowa pozwala na korzystanie ze stron WWW przy użyciu komputerów należących do studentów.

W Bibliotece znajdują się stanowiska komputerowe dostosowane do osób niedowidzących i niedosłyszących wyposażone w odtwarzacz ebooków i książek, zestaw słuchawek komputerowych, urządzenia powiększające, klawiatura Braille'a, klawiatura Big Keys,

klawiatura ZoomText Large-Print, urządzenia powiększające, urządzenia do skanowania i odczytu druku, lupy do czytania. Dla osób poruszających się na wózku przewidziano specjalne wejście do Biblioteki, które umożliwia samodzielne dostanie się osoby z niepełnosprawnością ruchową do jej pomieszczeń.

Działalność popularyzująca czytelnictwo w Uczelni realizowana jest za pomocą prelekcji, wystaw oraz stron internetowych, na których zamieszczane są aktualności wydawnicze i informacje na temat posiadanych zbiorów jak również dokonywanych zakupach wzbogacających księgozbiór. W ramach promocji czytelnictwa przekazywane są informacje o zawartości posiadanego księgozbioru oraz możliwościach i zakresie jego wykorzystania podczas studiów.

Uczelnia bardzo aktywnie włączyła się również w akcję bookcrossingową oraz biesiady czytelnicze.

W opinii studentów zasoby Biblioteki są dostosowane do potrzeb studentów oraz wymagań stawianych przez nauczycieli akademickich. Pozycje literaturowe zalecane w sylabusach przedmiotowych znajdują się w Bibliotece w odpowiedniej liczbie. Studenci mają możliwość w razie zaistniałej potrzeby zgłoszenia danej pozycji literaturowej do obsługi Biblioteki, która takowe zamówienie zrealizuje. Harmonogram godzin otwarcia Biblioteki dostosowany jest do potrzeb studentów stacjonarnych oraz studentów niestacjonarnych.

7.3.

Władze Uczelni dbają o aktualne utrzymanie i rozwój infrastruktury oraz bazy dydaktycznej. Zapotrzebowanie na infrastrukturę specjalistyczną zgłaszane jest przez nauczycieli akademickich, a także konsultowane z partnerami branżowymi. Przygotowanie i rozwój infrastruktury dydaktycznej (pracownie specjalistyczne, laboratoria) były tematem Kolegium Rozszerzonego Uczelni w dniu 30 maja 2017 roku. Wynikiem posiedzenia Kolegium było określenie aktualnego stanu bazy własnej, sposobu zapewnienia odpowiednich warunków zajęć poprzez wynajem laboratoriów u interesariuszy zewnętrznych. Kolegium oceniło także poziom spełnienia wymagań do prowadzenia zajęć specjalistycznych. Na tej podstawie planowany jest rozwój infrastruktury Uczelni na najbliższe lata. Do Działu Organizacji Studiów zostało złożone zapotrzebowanie na doposażenie infrastruktury specjalistycznej na kierunku "logistyka" dotyczące zakupu: informatycznego systemu magazynowego klasy Warehouse Management System, symulatora (fragmentu taśmy rozdzielniczej i pakującej z możliwością drukowania etykiet logistycznych), tagów RFID oraz bramki RFID.

Biblioteka WSG co roku przeprowadza drogą mailową ankiety wśród wszystkich wykładowców na temat zapotrzebowania na literaturę specjalistyczną i na tej podstawie planuje zakupy nowych woluminów. W roku akademickim 2017/2018, na podstawie zgłoszonego zapotrzebowania przez wykładowców, trwają procedury zakupu kolejnych 62 pozycji w tym 4 anglojęzycznych.

W opinii studentów Jednostka identyfikuje niedobory zasobów infrastruktury na podstawie zgłaszanych uwag przez przedstawicieli studentów oraz nauczycieli akademickich. Przedstawiciele studentów poinformowali, że pod wpływem ich działań Jednostka zakupiła studentom automaty z żywnością dostępne we wszystkich budynkach.

Nie prowadzi się cyklicznego badania zadowolenia studentów nt. infrastruktury dydaktycznej.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Infrastruktura dydaktyczna Uczelni, wyposażenie sal dydaktycznych, pracowni komputerowych, laboratoriów ogólnych i specjalistycznych oraz Biblioteki odpowiadające potrzebom kształcenia na kierunku "logistyka" tworzą możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Baza dydaktyczna na kierunku "logistyka" zapewnia prowadzenie na odpowiednio wysokim poziomie zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu i umożliwia uzyskanie umiejętności zgodnych z aktualnym stanem praktyki związanej z ocenianym kierunkiem studiów. Sale dydaktyczne dostosowane są do liczby studentów. Jakość wyposażenia sal nie budzi wątpliwości.

Do słabych stron należy zaliczyć brak laboratoriów o profilu technicznym pozwalających na poznanie zjawisk fizycznych w układach mechanicznych.

Zbiory biblioteczne: podręczniki, czasopisma oraz bazy elektroniczne w pełni odpowiadają potrzebom ocenianego kierunku i zapewniają studentom możliwość korzystania z zalecanej literatury. Biblioteka jest dostosowana do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Zasoby biblioteki są wystarczające do kształtowania założonych efektów kształcenia

W ocenie ZO Uczelnia dysponuje dobrą infrastrukturą dydaktyczną, umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Uczelnia zapewnia studentom możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych.

Uczelnia nie bada regularnie poziomu zadowolenia studentów z oferowanej bazy dydaktycznej.

Dobre praktyki

Brak.

Zalecenia

1. Zwiększenie bazy laboratoryjnej o pracownię pozwalające studentom na poznanie zjawisk fizycznych zachodzących w układach mechanicznych.
2. Prowadzenie badań dotyczących zadowolenia studentów z istniejącej infrastruktury dydaktycznej.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1.

Obsługa administracyjna studentów wizytowanego kierunku realizowana jest przez Biuro Obsługi Studenta (Dziekanat), Biuro Obsługi Finansowej oraz Biuro ds. Aktywizacji Studentów i Osób Niepełnosprawnych. Dokumentacja studenta związana z przebiegiem studiowania zarządzana jest przez informatyczny system administrowania procesem

studiowania (ISAPS). Studenci dzięki wprowadzeniu systemu ISAPS mają możliwość: komunikowania się z nauczycielami i pracownikami jednostki, składania podań i wniosków drogą elektroniczną, jak również sprawdzania kart okresowych osiągnięć. Studenci wyrażają pozytywne opinie nt. obsługi administracyjnej w jednostce. Osoby pracujące i wspierające ich w sprawach administracyjnych opisują jako osoby uprzejme, kompetentne i gotowe do pomocy w indywidualnych przypadkach. Godziny otwarcia dziekanatów są dostosowane do potrzeb studentów niestacjonarnych i stacjonarnych.

Studenci są zapoznawani z możliwościami indywidualnej organizacji planu studiów (OIS) oraz indywidualnej ścieżki studiowania (ISS). Kryteria przyznawania OIS lub ISS są dostępne dla studentów na stronie Internetowej jednostki.

System przyznawania stypendiów w opinii studentów jest zrozumiały i sprawiedliwy. Na początku pierwszego semestru studenci są informowani o możliwych formach wsparcia finansowego oraz stypendiach motywacyjnych, w tym dodatkowym stypendium dla studentów działających na rzecz jednostki. Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość wnioskowania o wszystkie typy stypendiów przewidziane w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym. Zasady przyznawania stypendiów są dostępne publicznie na stronie Internetowej jednostki. Przedstawiciele studentów są odpowiedzialni za przyznawanie stypendiów i stanowią większość komisji stypendialnej oraz odwoławczej komisji stypendialnej. Z informacji uzyskanych od przedstawicieli studentów wynika, że system przyznawania stypendiów działa efektywnie, a kryteria oceny wniosków są sprawiedliwe.

Na pierwszych zajęciach dydaktycznych każdy nauczyciel akademicki informuje studentów o terminach konsultacji. Studenci podczas spotkania z ZO poinformowali, że nauczyciele akademicy są obecni na konsultacjach, a wyznaczone godziny dostępności nauczycieli są dostosowane do ich potrzeb.

Jednostka motywuje studentów kierunku logistyka do podejmowania dodatkowych aktywności np. branie udziału w programach badawczo-rozwojowych, czy działalności w samorządzie studenckim. W ostatnim okresie jednostka, w tym studenci wizytowanego kierunku, przeprowadziła badanie naukowe związane z postrzeganiem znaków drogowych przez kierowców. Celem badania było ustalenie optymalnego rozkładu znaków drogowych na pewnym odcinku drogowym. Projekt był realizowany we współpracy z Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad w Bydgoszczy. Samorząd studencki podejmuje liczne inicjatywy zmierzające do integracji całego środowiska akademickiego. Przedstawiciele samorządu biorą czynny udział w procesach zapewniania jakości kształcenia w jednostce i wyrażają pozytywne opinie nt. współpracy z władzami jednostki. Samorząd studencki otrzymuje duże wsparcie finansowe oraz merytoryczne od władz uczelni. W ramach kierunku logistyka nie działa żadne koło naukowe czy studenckie.

Biuro karier funkcjonujące w jednostce organizuje cykliczne wydarzenia wspomagające studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy m.in.: Targi Pracy, „Akademia Planowania Kariery”, cykl spotkań „Rozmowy z Pracodawcą” oraz imprezy z cyklu „Bliskie Spotkania z Biznesem”. Studenci mają również możliwość korzystania ze szkoleń podnoszących ich zakres umiejętności potrzebnych na rynku pracy. Podczas spotkania z ZO studenci wyrazili pozytywne opinie nt. funkcjonowania Biura karier oraz możliwości jakie ono im stwarza.

Studenci z niepełnosprawnościami mają zapewnioną kompleksowe wsparcie już na etapie rekrutacji na wizytowany kierunek. W razie zaistnienia potrzeby student z niepełnosprawnością

może liczyć w każdej chwili, przebywając na uczelni, na pomoc przydzielonego mu asystenta, który ma za zadanie wspierać go w sytuacjach problemowych. Nauczyciele akademicki są zapoznawani cyklicznie z formami dostosowywania metod kształcenia, metod weryfikacji efektów kształcenia oraz ogólnej pomocy osobom z różnymi niepełnosprawnościami. Jednostka zapewnia możliwość odbycia praktyk zawodowych studentowi z niepełnosprawnością w dziale administracji.

Studenci doświadczyli sytuacji, w której wystąpiła potrzeba zgłoszenia skargi. Samorząd studencki przytoczył przykład, w której nauczyciel został oceniany negatywnie przez studentów, co poskutkowało działaniem ze strony jednostki, na skutek którego umowa z nauczycielem została rozwiązana.

8.2.

Informacje na temat wsparcia studentów w procesie uczenia się są ogólnodostępne na stronie Internetowej jednostki. Na podstawie sugestii przekazywanych przez przedstawicieli studentów, jednostka w ostatnim okresie dopuściła możliwość przekazywania kolejnych fragmentów pracy dyplomowej poprzez elektroniczny system ONTE. Dzięki takiemu rozwiązaniu student i nauczyciel mogą komunikować się i nanosić poprawki do pracy dyplomowej w znacznie efektywniejszy sposób. Poza tym, z informacji przekazanych przez samorząd studencki wynika, że jednostka w ostatnim roku akademickim, pod wpływem zgłaszanych do niej potrzeb: zakupiła automaty z jedzeniem, wydłużyła pracę dziekanatów oraz umożliwiła studentom z zagranicy odbywanie konsultacji językowych, w szczególności podczas opracowywania pracy dyplomowej. Monitorowanie i doskonalenie systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się odbywa się przez nieformalne rozmowy władz jednostki z przedstawicielami studentów. Studenci otwarcie przekazują władzom jednostki swoje potrzeby, a te je analizują i w zakresie możliwości realizują.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

System stypendialny motywuje studentów do osiągania lepszych efektów kształcenia. Studenci wizytowanego kierunku otrzymują wsparcie w procesie uczenia się. Nauczyciele akademicki są życzliwi i otwarci w kontaktach ze studentami. Opinie i potrzeby studentów są traktowane z należytą starannością, poddawane analizie i w zakresie możliwości realizowane. Samorząd studencki wyraża pozytywne opinie w zakresie współpracy z władzami jednostki.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
Brak wcześniejszych zaleceń. Bieżąca ocena jest pierwszą od czasu uruchomienia kierunku.	Brak wcześniejszych zaleceń. Bieżąca ocena jest pierwszą od czasu uruchomienia kierunku.